

ข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่
เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

โดย

ร้อยตำรวจโทเชษฐพร บัวจันทร์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)
สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่
เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

โดย

ร้อยตำรวจโทเชษฐพร บัวจันทร์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)
สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THE PROPOSED POLICY SOLUTION TO DRUG PROBLEM FOR
SARABURI POLICE STATION

BY

POL.LT CHEATAPORN BUACHAN

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF POLITICAL SCIENCE (POLITICS AND GOVERNMENTS)
PROGRAM IN POLITICS AND GOVERNMENTS FOR EXECUTIVE
FACULTY OF POLITICAL SCIENCE
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2015
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์

การค้นคว้าอิสระ

ของ

ร้อยตำรวจโท เชษฐพร บัวจันทร์

เรื่อง

ข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบ
สถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)

เมื่อ วันที่ 11 สิงหาคม 2559

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

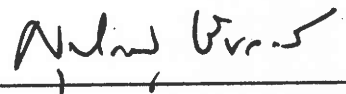
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิตา กมลเวชช)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถสิทธิ์ พานแก้ว)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมือง สระบุรี
ชื่อผู้เขียน	ร้อยตำรวจโทเชษฐพร บัวจันทร์
ชื่อปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)
สาขาวิชามหาวิทยาลัย/คณะ/	การเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถสิทธิ์ พานแก้ว
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีเพื่อหาข้อเสนอทางนโยบายในการแก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี รวมถึงปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในหลายพื้นที่ เนื่องจากในปัจจุบันปัญหายาเสพติดถือเป็นปัญหาสำคัญ ซึ่งเป็นภัยคุกคามในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ความมั่นคง การศึกษา หรือแม้กระทั่งระบบเศรษฐกิจ ปัญหายาเสพติดก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางด้านร่างกายและสติปัญญาของผู้เสพเอง ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางด้านจิตใจของคนรอบข้าง ทั้งนี้ยังเป็นบ่อเกิดปัญหาอาชญากรรมและปัญหาอื่นๆอีกมากมายในสังคม

ตั้งแต่ปี 2010 - ปัจจุบันในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีพบคดีเสพครอบครองยาเสพติดถึงร้อยละ 30.7 และพบคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ถึงเฉลี่ยร้อยละ 48.5 เช่น ลักทรัพย์ จี้ ผู้ก่อเหตุเป็นผู้ติดยาเสพติด หรือรถชน ชับรถโดยประมาท พบสารเสพติดในร่างกายผู้จับ เป็นต้น โดยตีความได้ว่าคดีส่วนใหญ่เกิดจากปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาหลัก ทั้งที่ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ได้ดำเนินการกวาดล้างอย่างสม่ำเสมอ แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังไม่หมดไป

จากการศึกษาปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี พบว่าปัญหายาเสพติดสร้างความเดือดร้อนต่อการใช้ชีวิตของประชากรในพื้นที่อย่างมาก เกิดความเสื่อมโทรมทางด้านจิตใจของประชากร รวมถึงผลกระทบทางด้านสังคม ความมั่นคง การศึกษา และเศรษฐกิจในพื้นที่ ทั้งที่มีหน่วยงานที่เกิดข้อที่จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยตรง เป็นเพราะยังแก้ปัญหาได้ไม่ตรงจุด ขาดการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วน แต่ละหน่วยงานมีแผนงาน

ของตนเองในการดำเนินการแก้ไข ไม่มีการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ทำให้ขาดเอกภาพต่างคนต่างทำ เกิดความซ้ำซ้อน และประชาชนไม่เกิดความรู้สึกร่วมในกิจกรรมการแก้ไขปัญหา และที่สำคัญยังขาดแนวทางนโยบายที่เด่นชัด ทำให้ปัญหา ยาเสพติด ยังคงเป็นปัญหาอันดับหนึ่งของพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

จากปัญหาดังกล่าวทางผู้วิจัยขอเสนอแนวทางแก้ไขโดยใช้แนวนโยบายที่ทุกภาคส่วนหันมาแก้ไขปัญหาพร้อมกัน มีการบูรณาการเข้าด้วยกันไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน หรือประชาชน ทุกคนต้องร่วมแรง ร่วมใจกันแก้ไขปัญหาให้สำเร็จ ให้ทุกคนมีส่วนร่วมจัดทำแผนงานที่แก้ไขปัญหายาเสพติด จะต้องมีการดำเนินการป้องกันและปราบปรามควบคู่กัน มีการเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกชุมชน และการขยายพลังชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีให้หมดไปโดยเร็ว

คำสำคัญ: ข้อเสนอทางนโยบาย, ยาเสพติด, สถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

Independent Study Title	THE PROPOSED POLICY SOLUTION TO DRUG PROBLEM FOR SARABURI POLICE STATION
Author	Pol.Lt Cheataporn Buachan
Degree	Master of Political Science (Politics and Governments)
Major Field/Faculty/University	Program in Politics and Governments for Executive Political Science Thammasat University
Independent Study Advisor	Asst. Prof. AttasitPankae,Ph.D.
Academic Years	2015

ABSTRACT

This research studies potential narcotic solutions in the area under authority of Saraburi Police Station, aiming to present policy options, including narcotic in other areas. Nowadays, narcotics are considered threatening problems in every aspects, such as social, security, education, and economic. Narcotics causes negative impacts to everyone, and it is origin of crimes and other problems in society.

Since 2010 until present, of all crimes in Saraburi Police Station's responsible area goes to possession of narcotics for 30.7 percent, narcotic-related crimes, such as theft, extortion, and car accidents, for 47.5 per cent. It is inferred that narcotics are the main cause for majority of cases. Eventhough the police has been consistently tackling the problems, it seems that narcotics are yet to be terminated any soon.

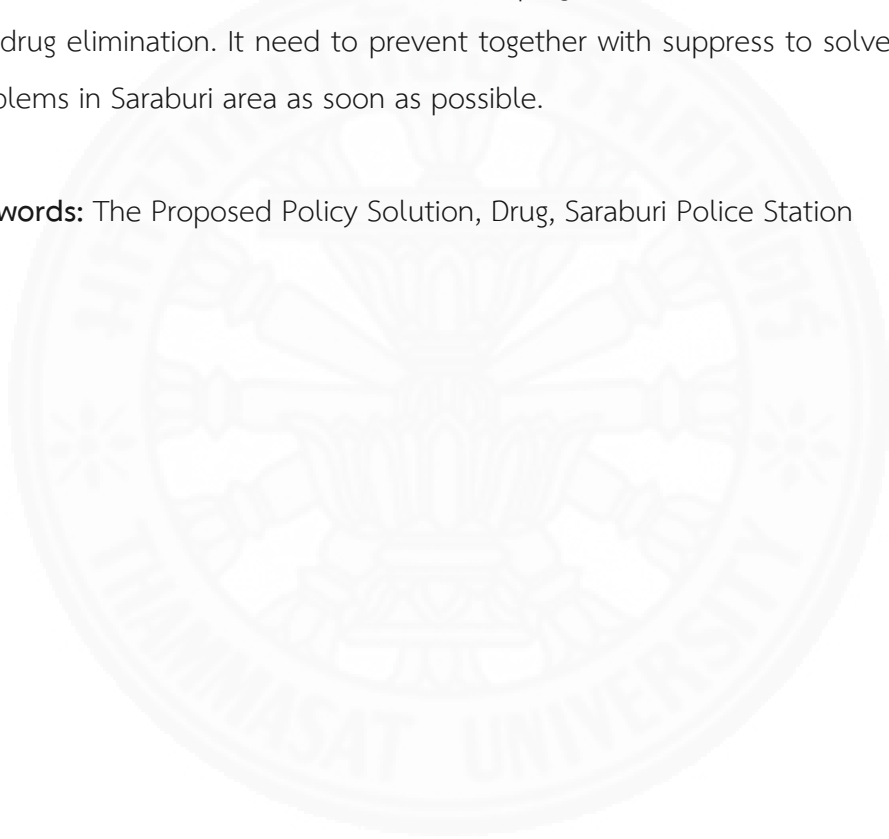
From the studies, it is founded that narcotics causes affliction and mental deterioration to the population, as well as inflicts negative impacts on society, security, education, and economy regardless of the fact that there is a unit already established with direct authority to deal with the problems. This can be argued that

solutions being implemented do not diagnose real cause of problems, lack coordination from other relevant stakeholders, lacks civil participation. Moreover, each unit has its own action plans and implementation and work separately from each other, therefore it results in lacking of unity.

From the problem that the authors propose solutions to solve the problem by a solution which needs all sectors involved in resolving the problem together either government and civil sectors.

All sectors must be united in helping to solve the issue and also plan for the drug elimination. It need to prevent together with suppress to solve all the drug problems in Saraburi area as soon as possible.

Keywords: The Proposed Policy Solution, Drug, Saraburi Police Station

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง ข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจากผู้มี พระคุณหลายท่าน ผู้ศึกษาวิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถสิทธิ์ พานแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิดา กมลเวช รวมทั้งคณาจารย์ของคณะรัฐศาสตร์ทุก ท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา และข้อคิดเห็น รวมทั้งตรวจแก้ไข ข้อบกพร่อง ของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่านในสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ตั้งแต่ท่าน ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีทุกท่าน และ กลุ่มเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองแผนงานป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี รวมถึงประชาชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อให้การ ค้นคว้าอิสระเล่มนี้สมบูรณ์

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบคุณบิดา มารดา และบรรพบุรุษที่ให้อิทธิพล ให้การสนับสนุน ให้ กำลังใจ และ การอบรมสั่งสอนสิ่งที่มีค่ายิ่งแก่ที่มิวิจัยที่ทำให้โครงการวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

ร้อยตำรวจโทเชษฐพร บัวจันทร์

(6)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญตาราง	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 บทนำและภูมิหลัง	1
1.2 ประเด็นปัญหาในการแก้ไขปัญหายาเสพติด	2
1.3 วัตถุประสงค์การศึกษา	4
1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตการศึกษา	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 การรวบรวมข้อมูลและวิธีการศึกษา	6
2.1 ระเบียบการวิจัย	6
2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
2.2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับยาเสพติด	7
2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
บทที่ 3 การกำหนดทางเลือกนโยบาย	32

3.1 ทางเลือกนโยบายที่ 1 เพิ่มทรัพยากรให้กับองค์กรที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี	33
3.2 ทางเลือกนโยบายที่ 2 บูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน	36
3.3 ทางเลือกนโยบายที่ 3 ปรับกฎหมายให้มีข้อบังคับใช้ที่รุนแรงต่อผู้ที่มีส่วนยุ่งเกี่ยว หรือมีส่วนพัวพันกับยาเสพติด	38
บทที่ 4 การวิเคราะห์ทางเลือกนโยบาย	41
4.1 หลักการเปรียบเทียบทางเลือก	41
4.2 ทางเลือกนโยบายที่ 1 เพิ่มทรัพยากรให้กับองค์กรที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายา เสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี	42
4.3 ทางเลือกนโยบายที่ 2 บูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน	44
4.4 ทางเลือกนโยบายที่ 3 ปรับกฎหมายให้มีข้อบังคับใช้ที่รุนแรงต่อผู้ที่มีส่วนยุ่งเกี่ยว หรือมีส่วนพัวพันกับยาเสพติด	46
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	48
5.1 บทสรุป	48
5.2 ข้อเสนอแนะ	49
5.3 แนวทางการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ	50
รายการอ้างอิง	52
ภาคผนวก	54
ประวัติผู้เขียน	57

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีตั้งแต่ปี พ.ศ.2552-2557 เปรียบเทียบกับคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2557	3
3.1 จัดสรรงบประมาณในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับโครงการและหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ 2558 จังหวัดสระบุรี	34
3.2 แสดงจำนวนคดีอาญาประเภทคดียาเสพติด ปี พ.ศ .2550-2557 ข้อมูลจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	39

บทที่ 1

บทนำ

1.1 บทนำและภูมิหลัง

จากสถิติการรับแจ้งเหตุของสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีนั้นในปัจจุบันนั้น มีการรับแจ้งความในคดีซึ่งเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มขึ้นจากปี 2010 ถึงร้อยละ 48.5 นับว่าการรับแจ้งคดีเกี่ยวกับยาเสพติดดังกล่าวมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมาก เนื่องจากจังหวัดสระบุรีเป็นเมืองนิคมอุตสาหกรรม จึงทำให้มีประชากรอาศัยอยู่จำนวนมาก ทั้งเชื้อชาติไทย และเชื้อชาติอื่น ๆ ที่เข้ามาอย่างถูกกฎหมาย และลักลอบเข้ามา นอกจากนี้จังหวัดสระบุรียังมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดลพบุรีและจังหวัดนครศรีอยุธยาซึ่งเป็นจังหวัดที่มีปัญหาเรื่องยาเสพติดเป็นจำนวนมากเช่นกัน จึงเป็นเหตุให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดเป็นไปในวงกว้างและรวดเร็วสร้างความยุ่งยากต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ จากรายงานของคณะทำงานเฝ้าระวังปัญหาเสพติดระดับพื้นที่จังหวัดสระบุรี พบว่าพื้นที่การแพร่ระบาดยาเสพติดซ้ำซาก คือ ชุมชนเขาคุบ 1 ชุมชนเขาคุบ 2 ชุมชนเขายิงเป้า ตำบลปากเพรียว อำเภอเมืองจังหวัดสระบุรี ซึ่งอยู่ในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีโดยตรง และชนิดของยาเสพติดที่พบเป็นจำนวนมาก คือ ยาบ้า ยาไอซ์ ซึ่งวิธีการเสพยาเสพติดประเภทนี้คือ การเสพยาโดยการกิน สูบ ดม กลุ่มผู้เสพยาส่วนใหญ่ คือ วัยรุ่น ผู้ว่างงาน ผู้ใช้แรงงาน อายุระหว่าง 15-40 ปี สถานที่เสพยาเสพติด คือ บ้านพัก ห้องเช่า วิถีจำหน่าย คือ ลักลอบจำหน่าย ส่งตรงให้ผู้ซื้อและกลุ่มอายุที่ซื้อ คือ อายุระหว่าง 15-40 ปี จากตัวเลขอายุของผู้เสพยา ผู้ซื้อเห็นได้ว่ามีกลุ่มเยาวชนอายุไม่ถึง 18 ปีรวมอยู่ด้วย โดยตัวเลขของกลุ่มเยาวชนอยู่ประมาณร้อยละ 34 ของกลุ่มที่เสพยาทั้งหมด ถือว่าเป็นตัวเลขที่น่าวิตกอย่างมาก ที่กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกำลังของชาติในอนาคตได้ตัดอนาคตของตัวเองไปใช้ยาเสพติดดังกล่าว นั้นหมายถึงเราจะต้องสูญเสียกำลังของชาติในอนาคตไปจำนวนหนึ่งโดยใช้เหตุ นอกจากนี้กลุ่มคนที่ติดยาเสพติดเหล่านี้ยังเป็นบ่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ในสังคม เช่น ปัญหาอาชญากรรม โดยข้อมูลจากสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ตั้งแต่ปี 2010 - 2015 พบคดีเสพยาหรือครอบครองยาเสพติดเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 30.7 และพบคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มขึ้นถึงเฉลี่ยร้อยละ 48.5 เช่น คดีเกี่ยวกับทรัพย์สินอันได้แก่ ลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ รวมไปถึงปล้นทรัพย์ ซึ่งผู้ก่อเหตุส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือจะเป็นคดีอันเกิดเนื่องจากการใช้สารเสพติด เช่น คดีความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก เช่น ขับขี่รถโดยมีสารเสพติดอยู่ในร่างกายอันเป็นการขับขี่รถโดยประมาทเป็นเหตุเกิดความเสียหายทั้งทรัพย์สินและร่างกาย ซึ่งคดีดังกล่าวมาข้างนั้นส่งผลกระทบโดยตรงต่อการใช้ชีวิตของประชากรในพื้นที่อำเภอเมืองสระบุรีอย่างมาก

ดังนั้นถ้าไม่มีผู้ทำวิจัยหรือหาแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดก็จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ คุณภาพชีวิตของประชากรในพื้นที่ก็จะลดลงเรื่อย ๆ เช่นกัน ดังนั้นทางผู้วิจัยจึงทำข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี งานวิจัยนี้จึงเหมาะสมที่นำไปใช้ต่อเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

เพราะฉะนั้นการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง ทั้งภาคของรัฐและภาคประชาชน ต้องระหนึงกตอปัญหาที่เกิดขึ้นจากยาเสพติด และให้ความร่วมมือ แก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของตนเองและประชากรในท้องที่

1.2 ประเด็นปัญหาในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี เพื่อลดปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี เนื่องจากในปัจจุบันสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ได้รับแจ้งคดียาเสพติดและคดีที่มีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจำนวนมาก และมีอัตราเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นั้นแสดงให้เห็นว่าในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี เป็นพื้นที่ที่ประสบกับปัญหายาเสพติดอย่างน่าวิตก จำนวนประชากรที่มีจำนวนมากในจังหวัดสระบุรี ทั้งที่เป็นประชากรคนสระบุรีดั้งเดิม และเป็นประชากรที่เข้ามาพักพิงเพื่อประกอบอาชีพ รวมถึงจุดเด่นของตัวจังหวัดที่เป็นเมืองชุมทางซึ่งเป็นทางผ่านที่ไปยังจังหวัดอื่นๆ ทำให้มีประชากรเข้าออก ผ่านไปผ่านมาตลอด ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจดูแลไม่ทั่วถึง เกิดช่องว่างในการลำเลียงยาเสพติดเข้ามาในพื้นที่ เมื่อมียาเสพติดเข้ามาในพื้นที่ ปัญหาต่าง ๆ ก็ตามมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางสังคม การศึกษา และเศรษฐกิจ และที่น่าวิตกอย่างมากคือ กลุ่มคนที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด คือกลุ่มเยาวชน อายุไม่ถึง 18 ปี โดยบุคคลเหล่านี้คืออนาคตของชาติ แม้ว่าที่ผ่านมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างได้ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาต่างๆก็ยังมีอยู่ และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากนโยบายต่าง ๆ ที่ผ่านมา มุ่งเน้นด้านการปราบปราม มากกว่าการป้องกัน โดยมองว่าปัญหายาเสพติดเป็นเรื่องของอาชญากรรมที่ต้องใช้มาตรการปราบปรามนำ แต่ตราบไคที่คนซื้อยังมีอยู่และเพิ่มขึ้น ตราบนั้นย่อมจะมีผู้ขายอยู่เสมอ รวมถึงกลไกด้านการปราบปรามเองก็ยังไม่เอื้ออำนวยทั้งด้านปริมาณและคุณภาพที่จะให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของคน เงิน หรืออุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ นอกจากนี้นโยบายต่าง ๆ ที่ผ่านมามุ่งเน้นให้ราชการเป็นผู้ลงไปดำเนินการเป็นหลัก โดยมีประชาชนเป็นเป้าหมายในการดำเนินการมิใช่เป็นผู้มีส่วนร่วม มีการสั่งการจากระดับบนลงล่าง แต่ละหน่วยงานมีงบประมาณของ

ตนเองในการดำเนินงานและไม่มีการประสานงาน ทำให้ขาดเอกภาพต่างคนต่างทำ เกิดความซ้ำซ้อน และประชาชนไม่เกิดความรู้สึกร่วมในกิจกรรมการแก้ไขปัญหา ไม่เกิดความรับผิดชอบและความผูกพันกับการแก้ไขปัญหา เห็นว่าการแก้ไขปัญหาคือหน้าที่ของรัฐ ไม่ใช่ของตนเองหรือของชุมชนที่จะต้องเข้าไปรับผิดชอบ มองปัญหาเสพติดเป็นลักษณะแยกส่วน ทั้งด้านการป้องกัน การปราบปรามการบำบัดรักษาและฟื้นฟู โดยแต่ละเรื่องก็มอบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบไปดำเนินการเอง ตามงบประมาณที่ได้รับ ไม่มองและพิจารณาปัญหาในแบบองค์รวม ไม่มีการบูรณาการ การแก้ปัญหาจึงไม่ครบวงจรซึ่งทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จ

ตารางที่ 1. 1 แสดงคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2557 เปรียบเทียบกับคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2557

ปี พ.ศ.	จำนวนคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่เขต รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธร เมืองสระบุรี	จำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานี ตำรวจภูธรเมืองสระบุรี	จำนวนคดีเสพหรือครอบครอง ยาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบ สถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี
2552	4,223 คดี	1,023 คดี	345 คดี
2553	4,312 คดี	1,123 คดี	381 คดี
2554	4,518 คดี	1,278 คดี	385 คดี
2555	4,520 คดี	1,399 คดี	420 คดี
2556	4,558 คดี	1,496 คดี	432 คดี
2557	4,561 คดี	1,520 คดี	451 คดี

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่าคดียาเสพติด หรือคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อคดีทั้งหมดที่เกิดขึ้นในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี พบว่าจำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีอัตราส่วนเป็น 1:4 ของคดีที่เกิดขึ้นทั้งหมดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี จากสถิติข้างต้นหากไม่ดำเนินการแก้ไขก็จะมีแนวโน้มในการเพิ่มขึ้นไปอีกเรื่อยๆ ทางผู้วิจัยจึงมีความตระหนักต่อปัญหาดังกล่าวจึงต้องหาข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี เพื่อลดปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

1.3 วัตถุประสงค์การศึกษา

1.3.1 เพื่อศึกษาปัญหาเชิงนโยบายในการแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

1.3.2 เพื่อเสนอแนวนโยบายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

ด้วยปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีที่มีอัตราเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี และหากทิ้งไว้ไม่หาแนวทางแก้ไขแล้วนั้น ก็มีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่โดยตรง ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหาข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี เพื่อลดปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี โดยได้กำหนดกรอบความคิดในการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอทางนโยบายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ซึ่งมุ่งเน้นการศึกษาวิจัย มาตรการการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด จากภาครัฐและภาคชุมชน มาวิเคราะห์หาแนวนโยบายที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรสระบุรี โดยสนับสนุนมาตรการทางกฎหมายร่วมในการวิเคราะห์ด้วย ทั้งนี้ทางผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเป็นข้อมูลแนวทางในการหาข้อเสนอทางนโยบายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

1.5 ขอบเขตการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้ การวิจัยในครั้งนี้เป็นลักษณะศึกษาวิจัยเพื่อหาข้อเสนอทางนโยบายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

ในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ประสบปัญหายาเสพติดติดอันดับ 1 ใน 3 ของจังหวัดสระบุรี

ขอบเขตด้านสถานที่ โดยพิจารณาในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบไปด้วยสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี และมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ใช้มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันใน

พื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี สนับสนุนจากหน่วยงานรัฐบาลเพื่อเชื่อมโยงสู่การนำไปวิเคราะห์หาข้อเสนอทางนโยบายในการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

ขอบเขตด้านเวลา ในการดำเนินการของโครงการวิจัย ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ.2558 – พฤษภาคม พ.ศ.2559

ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ทั้งในระดับสั่งการ จำนวน 2 คนคือ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี และ ปลัดอำเภอเมืองสระบุรีซึ่งควบคุมงานป้องกันยาเสพติด และเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ จำนวน 10 คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี จำนวน 8 คน และเจ้าหน้าที่อำเภอเมืองสระบุรีที่มีหน้าที่ป้องกันยาเสพติด จำนวน 2 คน รวมไปถึงการสุ่มสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนภายในอำเภอเมืองสระบุรี จำนวน 3 คน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 มีรูปแบบและแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

1.6.2 มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีให้ดีขึ้น ประสบกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดน้อยลง

บทที่ 2

การรวบรวมข้อมูลและวิธีการศึกษา

2.1 ระเบียบการวิจัย

ในการศึกษาข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่เขต
รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี เป็นการศึกษาวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Paper) วิธีการศึกษาดังนี้

2.1.1 ศึกษาจากเอกสาร

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาจาก กฎ ระเบียบ ภารกิจ
นโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ไขยาเสพติด แนวโน้มในการเพิ่มขึ้นของ
ปัญหายาเสพติดภายในท้องที่อำเภอเมืองสระบุรี เพื่อนำมาเสนอเป็นทางเลือกในการจัดทำเป็นข้อเสนอ
แนวทางนโยบายในการแก้ปัญหายาเสพติดในเขตพื้นที่รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

2.1.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

2.1.2.1 สัมภาษณ์แบบเจาะลึกระดับผู้บริหารที่ทำหน้าที่ควบคุม กำกับ นโยบาย
มาตรการต่าง ๆ และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ การบริหารจัดการ ควบคุมป้องกันแก้ไข
ปัญหาด้านยาเสพติด ในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี รวมไปถึงการสุ่มสัมภาษณ์
ผู้นำชุมชนในเขตท้องที่รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษานโยบาย
ดังกล่าว เพื่อจะได้ทราบถึงในแต่ละนโยบายในอดีตว่ามีปัญหา ผลดี ผลเสีย อย่างไรบ้างซึ่งบุคคลที่ให้
ข้อมูลในการสัมภาษณ์มีดังนี้

เมื่อได้สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ในระดับบริหารแล้วปรากฏว่าหน่วยงานราชการมี
นโยบายในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่ชัดเจน แต่ยังคงขาดงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ
ต่างๆในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด อีกทั้งยังประสบปัญหากำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อ
การปฏิบัติงาน และในส่วนของกรมการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการปรากฏว่า พบปัญหากำลัง
เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังมีปัญหาความไม่ชำนาญในการทำงานด้านยาเสพติด
เนื่องจากงานยาเสพติดเป็นงานเฉพาะด้านต้องอาศัยประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งขัดกับการสั่งของ
เจ้าหน้าที่ระดับสั่งการ ที่มอบหมายให้รับผิดชอบงานในหลายด้านและหลายหน้าที่ ในส่วนของกรม
สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนปรากฏพบว่าผู้นำชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่แท้จริง
เนื่องจากเจ้าหน้าที่เน้นในการปราบปรามและจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงเป็นการ
ยากที่จะมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาหาข้อเสนอทางนโยบายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบ สถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประมวลเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยโดยแบ่งสาระสำคัญออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับยาเสพติด

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับยาเสพติด

2.2.1.1 แนวคิดในการศึกษาหาสาเหตุการติดยาเสพติด¹

แนวคิดในการศึกษาหาสาเหตุการติดยาเสพติดเป็นแนวคิดที่มุ่งศึกษาหาสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อทำให้มีการเพิ่มขึ้นของผู้ติดยาเสพติด โดยจากการศึกษาพบว่าสาเหตุหลักของการติดยาเสพติดมีด้วยกัน 3 ประการ

1. เกิดจากสภาวะจิตใจที่ไม่มั่นคง โดนซึ่งจูงจากเพื่อน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งส่วนมากจะเกิดขึ้นมากในวัยรุ่น
2. เกิดจากความคึกคะนอง อยากรู้อยากลอง ขาดการวิเคราะห์ที่ไตร่ตรองก่อนกระทำ เหตุผลนี้ก็จะเกิดขึ้นมากในวัยรุ่นเช่นกัน
3. เกิดจากความเครียด มีปัญหาครอบครัว การงาน การเงิน เกิดความสับสนใจตัวเอง จำเป็นต้องหาที่พึ่งสิ่งผ่อนคลาย โดยมีความเชื่อผิดๆ หรือได้รับคำแนะนำผิดๆ จากคนรอบข้าง ว่ายาเสพติดจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ แต่ในความเป็นจริงกลับเป็นการสร้างปัญหาเพิ่มขึ้น หรือความเชื่อผิดๆที่ว่าค้ายาเสพติดแล้วจะรวย

2.2.1.2 แนวทางการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง²

แนวทางในการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงเป็นแนวทางที่องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบต่าง ๆ นำไปประยุกต์หรือปรับใช้ในการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดต่อเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. ได้พัฒนาแนวคิดนี้โดยการใช้วิธีการ

¹ ไพฑูรย์ แสงพุ่ม, “ทำไมคนถึงติดยาเสพติด,” www.nccd.go.th/upload/news/sigmund.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2559).

² สำนักงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, “แนวทางการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง,” <http://www.kaiwaisai.com/v2/files/news/kid01.pdf> (สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2559).

แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ที่มีประสบการณ์และผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินงานป้องกันปัญหาพฤติกรรม เบี่ยงเบนและปัญหายาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง รวมถึงการถอดบทเรียนในการดำเนินงานป้องกัน ปัญหายาเสพติดทั่วประเทศและได้สังเคราะห์เป็นแนวทางพื้นฐานในการดำเนินงานป้องกันปัญหา ยาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วยการทำงานหลัก 6 ประการ ดังนี้

1) การทำความเข้าใจกับสภาพปัญหาและเยาวชน

การทำความเข้าใจกับสภาพปัญหาและเยาวชน คือการศึกษาให้เข้าใจถึงสภาพ ปัญหาที่แท้จริง และลักษณะ หรือธรรมชาติที่แท้จริงของเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่เพื่อการดำเนินการที่ ส่งผลต่อเป้าหมายได้อย่างแท้จริง โดยสามารถกระทำได้ 2 วิธีด้วยการ คือ การศึกษาวัฒนธรรมย่อย ของเยาวชนกลุ่มเสี่ยง และ การสำรวจข้อมูลของเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ซึ่งการทำความเข้าใจสภาพปัญหา และเยาวชนทั้ง 2 ลักษณะนั้น มีจุดเด่นและจุดด้อยที่แตกต่างกัน โดยการศึกษาวัฒนธรรมย่อยจะช่วย ให้เข้าใจถึงสภาพปัญหาได้ในเชิงลึก ทราบที่มาและสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง แต่มีจุดด้อยในเรื่องของ การทราบถึงขนาดของปัญหาในเชิงปริมาณในภาพรวม ส่วนการสำรวจข้อมูลเยาวชนกลุ่มเสี่ยงนั้น สามารถทำให้ทราบถึงภาพรวมของสภาพปัญหาแต่ไม่อาจทราบถึงสภาพปัญหาในเชิงลึกได้ ดังนั้นจึง ควรใช้ทั้ง 2 วิธีควบคู่กันไปเพื่อเสริมจุดเด่นและจุดด้อยของกันและกัน

2) การสร้างฐานและระบบข้อมูล

การสร้างฐานและระบบข้อมูล คือ ขั้นตอนต่อจากการทำความเข้าใจกับสภาพ ปัญหาและเยาวชน เพื่อการจัดการข้อมูลที่ได้มาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งจำเป็นต้องนำข้อมูลต่าง ๆ มาจัดการให้เป็นระบบ เพื่อสะดวกต่อการจัดเก็บ สืบค้น ประมวลผล วิเคราะห์ แสดงผล รวมถึงการ ใช้ประโยชน์ต่างๆจากข้อมูล

3) การพัฒนากลไกการดำเนินงาน

การพัฒนากลไกการดำเนินงาน คือ การพัฒนาบูรณาการการทำงานขององค์กรของ รัฐที่มีส่วนในการรับผิดชอบในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด เช่นกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ มหาดไทย วัฒนธรรม ยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน รวมไปถึงการพัฒนากลไกและเครือข่ายการดำเนินงานเพื่อสร้างแนวร่วมในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงต่อไป โดยการพัฒนากลไกการดำเนินงาน ดังกล่าวข้างต้น มีด้วยกัน 3 วิธี ดังนี้

- **การค้นหาคู่คบลูกคจิตสาธารณะ** มาเพื่อดำเนินงานในการ เนื่องจาก เยาวชนกลุ่มเสี่ยงมีลักษณะ เฉพาะตัว การเข้าถึงเพื่อนำมาร่วมกิจกรรมสามารถทำได้ยาก ต้องอาศัย ความอดทน ทุ่มเท มีจิตใจที่เสียสละ ดังนั้นการพัฒนากลไกการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดจึง จำเป็นต้องค้นหาคู่คบลูกคจิตสาธารณะเพื่อมีส่วนร่วมในการดำเนินการเป็นลำดับแรก

- **การพัฒนาศักยภาพบุคคลากร** ของบุคคลจิตสาธารณะที่สามารถค้นหาเข้ามาได้ รวมไปถึงการพัฒนาศักยภาพให้กับแกนนำของเยาวชนกลุ่มเสี่ยงเพื่อเสริมสร้างแนวคิด ความรู้ และทักษะในการดำเนินงานตลอด ตลอดจนความรู้ ความสามารถหรือ ความต้องการในการ พัฒนาตนเองของผู้ปฏิบัติงาน

- **การพัฒนาองค์กร การสร้างเครือข่ายและการสร้างการมีส่วนร่วม** คือ การพัฒนาองค์กรในระดับกลไกและเครือข่ายเพื่อให้องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทำงานร่วมกันเป็นระบบเครือข่ายไม่มีการทับซ้อนกันของหน่วยงาน ก่อให้เกิดเป็นเป็น กลไกที่เข้มแข็งในการดำเนินงาน โดยการสร้างเครือข่ายนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมให้เป็นระบบ เครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเป็นการลดจุดด้อยของแต่ละภาครัฐ ในเรื่องของการมีความ ยืดหยุ่นในการทำงานน้อย และข้อจำกัดในเรื่องของบุคคลากร ส่วนจุดด้อยของภาคเอกชนคือ การไม่มี สภาพบังคับทางกฎหมาย และขาดแคลนงบประมาณ และในขณะเดียวกัน หากสามารถปฏิบัติงาน เป็นระบบเครือข่ายได้ก็จะเป็นการเสริมจุดเด่นของทั้งภาครัฐและเอกชนในมิติกลับกัน

4) การพัฒนารูปแบบวิธีการดำเนินงาน

การพัฒนารูปแบบวิธีการดำเนินงาน คือการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้ เหมาะสมกับสภาพสิ่งแวดล้อมและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

- **การสร้างเวทีแลกเปลี่ยนความรู้** คือการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานออกมาใน รูปแบบการจัดประชุม สัมมนาเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงานซึ่งผลของ การประชุมหรือสัมมนาอาจมีข้อมูลที่กระจัดกระจายอาจก่อให้เกิดเพียงประโยชน์ในระยะสั้น

- **การถอดบทเรียน** คือ การเรียนรู้จากตำราหรืองานวิจัยที่มีผู้คิดวิเคราะห์เอาไว้มานำมาใช้กับสถานการณ์จริงหรือบริบทที่พบเจอ โดยมีข้อสำคัญคือ ไม่ควรทำตามหรือลอกเลียน บทเรียนโดยไม่เข้าใจถึงแก่นแท้ของบทเรียนนั้น

- **การทดลอง** คือ การนำรูปแบบวิธีการทำงานต้นแบบ ซึ่งอาจพัฒนาด้วยวิธีต่าง ๆ เช่นสังเคราะห์จากบทเรียนต่างประเทศ หรือบทเรียนจากพื้นที่อื่น การพัฒนาจากการวิจัยตาม รูปแบบ แนวคิดหรือทฤษฎีต่างๆ มาประยุกต์ปรับใช้ทดลองดำเนินการจริงในพื้นที่นำร่องเพื่อทำการ ทดสอบว่าสามารถก่อให้เกิดผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่

5.) การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง คือ การดำเนินการ หลังจากปฏิบัติครบทั้ง 4 ขั้นตอนข้างต้นครบถ้วนแล้ว ประกอบด้วย 4 มิติด้วยกัน

- **มิติเยาวชน** เป็นการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงกับตัว เยาวชนโดยตรง ประกอบด้วย การประคับประคอง/เยียวยา การสร้างคุณค่าในตนเอง การสร้างสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ การนำเสนอทางเลือก

- **มิติปัจจัยเสี่ยง** เป็นการดำเนินการโดยตรงต่อสถานที่ พื้นที่ หรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้อให้เกิดปัญหาอาเสพติดและพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชน โดยการขจัดปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญได้แก่ การฟื้นฟูและสร้างพลังแก่สถาบันทางสังคม การสร้างกลไกทดแทนสถาบันทางสังคมที่ล้มเหลว การดำเนินการลดและควบคุมพื้นที่เสี่ยง

- **มิติปัจจัยบวก** คือการดำเนินการซึ่งควรกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินการในมิติปัจจัยเสี่ยงเพื่อขยายปัจจัย กิจกรรมหรือพื้นที่ในเชิงสร้างสรรค์ให้เยาวชนได้มีทางเลือกหรือแสดงตัวตนในทางที่ดี ประกอบด้วย การให้โอกาสเชิงความคิดและการกระทำ การสนับสนุนกิจกรรมเชิงบวก การพัฒนาและขยายพื้นที่บวก

- **มิติธรรมาภิบาล** คือการดำเนินการเพื่อการธรรมาภิบาลให้ได้มาซึ่งความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว สังคม ชุมชน สถานศึกษา องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อร่วมเป็นภาคีหรือร่วมประสานงานให้เกิดเป็น “พลังแผ่นดิน” ในการป้องกัน แก้ไข และแก้ปัญหาเยาวชนของประเทศชาติ

6) การติดตามสถานะและพฤติกรรมของเยาวชนกลุ่มเสี่ยง

การติดตามสถานะและพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยง คือ การดำเนินการติดตามสถานะและพฤติกรรมของเยาวชนกลุ่มเสี่ยง อย่างใกล้ชิดเพื่อประคับประคองเยาวชนกลุ่มเสี่ยงให้มีภูมิคุ้มกันอย่างต่อเนื่อง สามารถเผชิญกับสิ่งแวดล้อมที่ยั่วให้มีพฤติกรรมเสี่ยง และเพื่อให้เยาวชนผ่านพ้นช่วงวัยไปได้โดยไม่หวนกลับไปมีพฤติกรรมเสี่ยงดังเดิมอีก

2.2.1.3 แนวทางติดตามการแก้ไขปัญหาอาเสพติด

ปัญหาด้านยาเสพติดเป็นปัญหาระดับชาติที่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ความเป็นพลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน ความสงบสุขของประชาชน รวมทั้งเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ ประกอบกับการดำเนินการแก้ไขของรัฐบาลความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน อีกทั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้น การแก้ไขปัญหาอาเสพติด จึงต้องใช้ระยะเวลาในการเยียวยาแก้ไข หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง หรือแม้แต่ประชาชนภายในประเทศ จึงต้องร่วมมือกันในการสอดส่องดูแลแก้ไข เพื่อให้ปัญหาอาเสพติดภายในประเทศหมดไปในอนาคต

การประชุมวุฒิสภาในสมัยที่ผ่านมาได้มีมติตั้ง **คณะกรรมการการวิสามัญติดตามการแก้ไขปัญหาอาเสพติด** เพื่อดำเนินการพิจารณาศึกษาติดตามการแก้ไขปัญหาอาเสพติด ซึ่งเป็นการติดตามการแก้ไขปัญหาอาเสพติดอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้สรุปผลการพิจารณาออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้การประชุมวุฒิสภาในสมัยที่ผ่านมาได้มีมติตั้ง **คณะกรรมการการวิสามัญติดตามการแก้ไขปัญหาอาเสพติด** เพื่อดำเนินการพิจารณาศึกษาติดตามการแก้ไขปัญหาอาเสพติด ซึ่งเป็นการติดตามการแก้ไขปัญหาอาเสพติดอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้สรุปผลการพิจารณาออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) **ด้านการปราบปราม** มาตรการป้องกันและปราบปรามผู้เสพ ผู้ค้าภายในประเทศ ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอ ควรให้ความสำคัญต่อการป้องกันและปราบปรามแหล่งผลิต ผู้ผลิต ผู้ค้ารายใหญ่ภายนอกประเทศ การตรวจสอบเส้นทางการเงินและกระบวนการค้ายาเสพติด การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด รวมทั้งการขอความร่วมมือหรือทำความตกลงร่วมกันกับต่างประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในทุกมิติ

2) **ด้านการบริหารจัดการและงบประมาณ** พบว่า การจัดทำงบประมาณเกี่ยวกับยาเสพติดของแต่ละหน่วยงานขาดความสอดคล้องกัน และการบริหารงานเกี่ยวกับยาเสพติดในระดับจังหวัดของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นลักษณะงานฝาก จึงทำให้ขาดความเป็นเอกภาพ

3) **ด้านการรณรงค์ป้องกันปัญหา ยาเสพติด** ควรกำหนดให้มีโครงการรณรงค์ ป้องกันปัญหา ยาเสพติดอย่างต่อเนื่องแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ปัญหาการจัดระเบียบสังคมจากกรณีเด็กและเยาวชนออกนอกเคหสถานในเวลากลางคืน การจำหน่ายสุราใกล้สถานศึกษา อีกทั้ง สถานบริการ สถานบันเทิง หอพัก ร้านเกม ร้านอินเทอร์เน็ต ไม่ได้รับการควบคุมอย่างเข้มงวดและการสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับเด็กในสถานศึกษา จากโครงการครูตำรวจแดร์ยังไม่เพียงพอกับสถานศึกษา ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลัก ควรจัดฝึกอบรมบุคลากรภายในสังกัดเป็นครูวิทยากรทดแทนจึงจะมีความเหมาะสมมากกว่า

4.) **ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพและผู้ติดยาเสพติด** ควรแยกระบบการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดให้อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุข โดยการกำหนดประเภท มาตรฐานการคัดกรองผู้เสพและผู้ติดยาเสพติด โดยการจัดตั้งศูนย์จำแนกคัดกรองตามคำสั่งจากศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ เพื่อให้การดำเนินงานตามแนวปฏิบัติแผนการแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดมีความต่อเนื่อง รวมถึงควรกำหนดให้มีหน่วยงานหลักในการพิจารณาทบทวนแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดให้มีความเป็นเอกภาพ และการกำหนดให้มีสาขา (Track) ยาเสพติดโดยตรงในแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) ของกระทรวงสาธารณสุข

2.2.1.4 แนวทางบริหารทรัพยากรที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหา ยาเสพติด

การที่เป้าหมาย หรือภารกิจใดจะประสบความสำเร็จ บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้นั้น การบริหารจัดการนับว่าปัจจัยอันดับต้นๆที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ การมีทรัพยากรที่เพียงพอและทรัพยากรนั้นได้ทำหน้าที่ตรงจุด สามารถแก้ไขปัญหาได้ จะทำให้เป้าหมายหรือภารกิจนั้นประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว จากการศึกษาการบริหารทรัพยากร การบริหารทรัพยากรมนุษย์จัดเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหารงาน ซึ่งกล่าวคือ บุคลากรเป็นผู้จัดหาและใช้

ทรัพยากรอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเงิน หรืออุปกรณ์ต่างๆ การที่องค์กรเริ่มต้นด้วยการมีบุคลากรที่ดี มีความสามารถ จะส่งผลต่อปัจจัยการจัดการงานที่มีประสิทธิภาพ

ในการดำเนินการแก้ไขยาเสพติด ต้องใช้ทรัพยากรมนุษย์ทั้งในกระบวนการการบริหารจัดการ และการดำเนินการ จำนวน ปริมาณที่เพียงพอจึงมีผลโดยตรงต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด เนื่องด้วยการแก้ไขปัญหายาเสพติดต้องอาศัยความครอบคลุมของพื้นที่เพื่อจะลดช่องโหว่ในการดำเนินการที่ผิดกฎหมายของผู้ค้า ผู้เสพ นอกจากนี้บุคลากรที่จะเข้ามาดำเนินการการแก้ไขปัญหายาเสพติดจำเป็นต้องเป็นบุคลากรที่มีความสามารถ เข้าใจถึงปัญหา และมีความพร้อมทั้งร่างกายและแรงใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติด หากบุคลากรไม่ครอบคลุมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรอื่นที่สามารถลดช่องโหว่ของปัญหาดังกล่าวได้ นั่นก็คือ การเสริมอุปกรณ์ที่เป็นตัวช่วยในการจัดการปัญหายาเสพติด

กระบวนการในการบริหารทรัพยากร

1. วิเคราะห์งานและวิเคราะห์จัดตำแหน่งงาน
2. วางแผนการใช้ทรัพยากรให้ครอบคลุมต่องาน
3. สรรหาและคัดเลือกทรัพยากรให้ตรงกับงาน
4. ประเมินผล และแก้ไขจุดที่บกพร่อง หรือผิดพลาด
5. ประเมินผลการดำเนินการภาพรวม

2.2.1.5 แนวทางจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ

เนื่องด้วยปัจจุบันกลุ่มเยาวชนถือว่าเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงในการเข้าไปพัวพันกับยาเสพติด การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชน ต้องดำเนินการผสมผสานหลายมิติ ไม่สามารถแก้ไขแค่ปัญหาใดปัญหาหนึ่ง จำเป็นต้องแก้ไขปัญหามาให้ครอบคลุมถึงสาเหตุที่แท้จริงในการนำไปสู่การเข้าไปพัวพันกับยาเสพติดของเยาวชน ซึ่งในบางคนไม่ได้มีเพียงปัจจัยเดียว การจัดสภาพแวดล้อมไม่ให้เอื้อต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของเยาวชนถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน โดยการจัดระเบียบสังคมนั้นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน มุ่งเน้นการบูรณาการ ภายใต้แนวความคิดที่ว่า ชุมชนน่าอยู่ ชีวิตสดใส เยาวชนปลอดภัย

โดยคำว่า ชุมชนน่าอยู่ นั้นหมายถึง สภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปราศจากอาชญากรรมและยาเสพติด ชีวิตสดใส นั้นหมายถึง คุณภาพชีวิตของเยาวชนอยู่ในระดับดี เยาวชนใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และคำว่า เยาวชนปลอดภัย นั้นหมายถึง เยาวชนจะเติบโตในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย โดยที่ผู้ปกครอง ครอบครัว สังคม ภาครัฐจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินการให้เยาวชนเติบโตอย่างปลอดภัยห่างไกลจากยาเสพติดและมีศักยภาพในการใช้ชีวิต เป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศชาติต่อไป

การดำเนินการจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการจะต้องดำเนินการในลักษณะภาคีร่วม เนื่องจากปัญหาเสียดังกล่าวในกลุ่มนโยบายมีความครอบคลุมในหลายปัญหาจำเป็นต้องมีหลายหน่วยงานในการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องดำเนินการในลักษณะภาคีร่วม ไม่ควรดำเนินการโดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็น ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครูบาอาจารย์ สาธารณสุข พัฒนาสังคม ชุมชน อาสาสมัคร และภาคประชาชน ที่จะต้องเข้ามาดำเนินการร่วมกัน วางแผนและดำเนินการร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อน และสร้างความครอบคลุมในการแก้ไขปัญหาเสียดังกล่าว

2.2.1.6 แนวทางการจัดสรรงบประมาณตามวิธีงบประมาณแนวใหม่

การปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดสรรงบประมาณมาสู่การจัดสรรงบประมาณตามผลงาน จะส่งผลให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศมีความชัดเจนมากขึ้นกว่าในอดีต ภายใต้ระบบงบประมาณใหม่นี้การพัฒนาระบบเพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความคุ้มค่ามากขึ้นจำเป็นต้องมีความเชื่อมโยงเป้าหมายระดับชาติกับการดำเนินงานของหน่วยงานระดับล่าง นั่นคือการเชื่อมโยงการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ยุทธศาสตร์ระดับชาติ) กับมิตินงานในระดับกระทรวงลงไปถึงระดับกรมและหน่วยปฏิบัติ ทั้งนี้ การจัดสรรงบประมาณไปตามมิตินงานยุทธศาสตร์กระทรวง รวมถึงยุทธศาสตร์เฉพาะหน้าของรัฐบาล (agenda) และมิตินงานตามยุทธศาสตร์พื้นที่ (กลุ่มจังหวัดจังหวัด ภารกิจต่างประเทศ) จะมีผลให้แต่ละกระทรวงและหน่วยงานต้องรับผิดชอบงานตามภารกิจ ซึ่งทุกองค์กรพึงใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามเป้าหมายการให้บริการสาธารณะ (Public Service Agreement :PSA) เป้าหมายในระดับหน่วยงานภายในกระทรวง (Service Delivery Agreement :SDA) และสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติด้วย

การจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพในภาพรวมจะต้องทำให้การใช้จ่ายงบประมาณ ของหน่วยงานงบประมาณก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยในปัจจุบันสามารถจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจำแนกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) งบรายจ่ายประจำและ 2) งบรายจ่ายลงทุน ทั้งนี้หลักการในการจัดสรรงบประมาณทั้งสองประเภทที่เหมาะสมและให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น ย่อมมีความแตกต่างกัน เนื่องจากงบรายจ่ายประจำส่วนใหญ่จะเป็นรายจ่ายด้านบุคลากรและรายจ่ายดำเนินการ ซึ่งไม่ใช่รายจ่ายเพื่อการลงทุน จึงไม่สามารถวัดผลงานจากผลผลิตของโครงการใดการจัดสรรงบรายจ่ายประจำที่เหมาะสมจะต้องคำนึงถึงผลงานที่สามารถตอบสนอง เป้าหมายของหน่วยงานนั้นได้โดยมีการประเมินผลจากดัชนีชี้วัดผลงานทั้งในเชิงประสิทธิภาพ และคุณภาพในการดำเนินงาน และให้รางวัลแรงจูงใจแก่หน่วยงานที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแรงผลักดันให้เกิดการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล มีการ ประเมินผลและระบบการให้ผลตอบแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจ จะทำให้กระทรวง กรม และ หน่วยงานต่าง ๆ ใช้จ่ายเงินงบประมาณเหมาะสม และจัดซื้อจัดจ้างในรายการที่จำเป็น และผลจาก การที่หน่วยงานใช้งบประมาณอย่างมี

ประสิทธิภาพ ก็จะสะท้อนไปถึงการใช้จ่ายงบประมาณ รายจ่ายประจำปีของประเทศที่มีประสิทธิภาพ ด้วย สำหรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงทุนนั้น สามารถวัดผลงานจากผลผลิตหรือโครงการต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไป โดยใช้หลักการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการลงทุน เพื่อให้สามารถตัดสินใจเลือกลงทุนในโครงการที่ให้ผลประโยชน์ต่อส่วนรวมและมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้งบประมาณที่จำกัด

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงทุนมาเพื่อวิเคราะห์เป็นแนวทางในการกำหนดแนวนโยบายที่ 1 ซึ่งมีแนวคิดคือการจัดงบประมาณมาเพื่อลงทุนในโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดต่าง ๆ แล้วจัดมีมีตัวชี้วัดโครงการเพื่อเป็นหนึ่งในปัจจัยให้รัฐบาลอนุมัติงบประมาณมาอย่างเต็มที่เพื่อจะได้จัดสรรให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้จ่ายในการดำเนินโครงการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่ต่อไป

2.2.1.7 สรุปผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด ตามยุทธศาสตร์การป้องกันและการแก้ปัญหายาเสพติด(มีนาคม2558)จังหวัดสระบุรี

ตามที่รัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ(คสช.) ได้กำหนดแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี 2558 (ตุลาคม 2557 – กันยายน 2558) เพื่อลดปัญหายาเสพติด และลดปัญหาอันเนื่องมาจากยาเสพติดให้ได้มากที่สุด เพื่อให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ให้เกิดความสงบสุขของประชาชนและสังคมโดยรวมสำนักงานสถิติจังหวัดสระบุรี ได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (มีนาคม พ.ศ. 2558) ระหว่างวันที่ 20 กุมภาพันธ์ – 8 มีนาคม 2558 โดยส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติจังหวัดสระบุรีไปสัมภาษณ์สมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป กระจายไปตามเขต อำเภออาชีพและรายได้ สรุปได้ดังนี้

1. สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด

ประชาชนร้อยละ 52.2 ระบุว่าชุมชน หมู่บ้านในปัจจุบัน (มีนาคม 2558) มีปัญหา ซึ่งในจำนวนนี้เห็นว่าปัญหาที่มีการแพร่ระบาดอยู่ในระดับน้อย – น้อยที่สุดร้อยละ 19.0 ระดับปานกลาง ร้อยละ 17.4 และระดับมาก – มากที่สุด ร้อยละ 15.8 ประชาชนครึ่งหนึ่ง เห็นว่าปัญหายาเสพติดที่มีในเดือนมีนาคม 2558 เทียบกับช่วงเดือนที่ผ่านมา (ตุลาคม- ธันวาคม 2557) มีการแพร่ระบาดเท่าเดิม ร้อยละ 51.4และลดลง ร้อยละ 31.8 ส่วนผู้ที่เห็นว่า เพิ่มมากขึ้นร้อยละ 16.8

1.1 ปัญหาด้านผู้ค้า/ผู้ลักลอบค้ายาเสพติด

ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.7 ระบุว่าชุมชน หมู่บ้านไม่มีปัญหาด้านผู้ค้า /ผู้ลักลอบค้ายาเสพติดในขณะที่ประชาชนร้อยละ 34.3 ระบุว่ามีปัญหา (ซึ่งในจำนวนนี้เห็นว่าปัญหามีอยู่ในระดับมาก – มากที่สุดร้อยละ 13.2 และระดับน้อย – น้อยที่สุด ร้อยละ 11.3ส่วนที่

เห็นว่ามีปัญหาาระดับปานกลาง ร้อยละ 9.8) ปัญหาด้านผู้ค้า/ผู้ลักลอบค้ายาเสพติดที่มีอยู่ในชุมชน/หมู่บ้าน ทำให้ประชาชนร้อยละ 65.0 ระบุว่าได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาดังกล่าว (ซึ่งในจำนวนนี้ได้รับความเดือดร้อนอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด ร้อยละ 38.4 ระดับปานกลาง ร้อยละ 16.1 และระดับน้อย – น้อยที่สุด ร้อยละ 10.5) ร้อยละ 35.0 ระบุว่าไม่ได้รับความเดือดร้อน ส่วนเรื่องที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาผู้ค้า/ผู้ลักลอบค้ายาเสพติดมากที่สุด คือ การลักขโมย ปล้นจี้ ร้อยละ 74.4 รองลงมาได้แก่ การทะเลาะวิวาท ร้อยละ 42.7 ผู้มีอิทธิพล ร้อยละ 23.1 และแก๊งค์มอเตอร์ไซด์ซึ่ง ร้อยละ 13.7 เป็นต้น

1.2 ปัญหาด้านผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

ประชาชนครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 51.4 ระบุว่าชุมชน/หมู่บ้าน ไม่มีปัญหาด้านผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ในขณะที่ประชาชนร้อยละ 48.6 ระบุว่ามีปัญหา (ซึ่งในจำนวนนี้เห็นว่าปัญหาที่มีอยู่ในระดับน้อย – น้อยที่สุด ร้อยละ 48.3 และระดับมาก – มากที่สุด ร้อยละ 16.0 ส่วนที่เห็นว่าปัญหาาระดับปานกลาง ร้อยละ 14.3) ปัญหาด้านผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่มีอยู่ในชุมชน/หมู่บ้าน ทำให้ประชาชนร้อยละ 60.8 ระบุว่าได้รับความเดือดร้อน (ซึ่งในจำนวนนี้ได้รับความเดือดร้อนอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด ร้อยละ 29.4 ระดับปานกลาง ร้อยละ 24.3 และระดับน้อย – น้อยที่สุด ร้อยละ 7.1) ขณะที่ร้อยละ 39.2 ระบุว่าไม่ได้รับความเดือดร้อน ส่วนเรื่องที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดมากที่สุด คือ ลักขโมย ปล้น จี้ ร้อยละ 85.8 รองลงมาได้แก่การทะเลาะวิวาท ร้อยละ 33.5 และแก๊งค์มอเตอร์ไซด์ซึ่ง ร้อยละ 17.4 เป็นต้น

1.3 แหล่งมั่วสุมเสพ/ค้ายาเสพติด

ประชาชนเกือบครึ่ง ร้อยละ 43.1 ระบุว่าในชุมชน/หมู่บ้านที่มีแหล่งมั่วสุมเสพยาเสพติด/ค้ายาเสพติดซึ่งในจำนวนนี้เห็นว่าแหล่งมั่วสุมที่สำคัญ คือ บ้าน คอนโด แพลต หอพัก ร้อยละ 20.4 รองลงมาได้แก่ สถานที่ปลอดภัย เช่น บ้านร้าง ป่าเขา ฯลฯ ร้อยละ 15.0 ชุมชนแออัด ร้อยละ 16.4 สวนสาธารณะ ร้อยละ 9.9 สถาบันเชิง/สถานบริการ ร้อยละ 12.0 เป็นต้น

1.4 ปัญหายาเสพติดในโรงเรียน/สถานศึกษา

ในชุมชน/หมู่บ้านที่มีโรงเรียน/สถานศึกษา พบว่าประชาชนร้อยละ 51.4 ระบุว่าไม่มีปัญหายาเสพติดในโรงเรียน/สถานศึกษา ขณะที่ร้อยละ 48.6 ระบุว่ามีปัญหา (ซึ่งในจำนวนนี้เห็นว่าปัญหาที่มีแพร่ระบาดอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด ร้อยละ 15.7 ระดับปานกลาง ร้อยละ 19.0 และระดับน้อย – น้อยที่สุด ร้อยละ 8.7) สำหรับการแพร่ระบาดยาเสพติดในบริเวณรอบโรงเรียน/สถานศึกษา พบว่า ประชาชนเกือบครึ่ง ร้อยละ 48.6 ระบุว่ามีปัญหา (ซึ่งในจำนวนนี้เห็นว่าปัญหาที่มีแพร่ระบาดอยู่ในระดับน้อย – น้อยที่สุด ร้อยละ 16.8 ระดับปานกลาง ร้อยละ 12.9)

1.5 ความยากง่ายในการซื้อยาเสพติด

ในชุมชน/หมู่บ้านที่มีปัญหาขายเสพติด ประชาชนร้อยละ 39.4 ระบุว่าหาซื้อยาเสพติดได้ง่าย ส่วนที่หาซื้อยากและหาซื้อไม่ได้ ร้อยละ 18.2 ขณะที่ไม่มีร้อยละ 42.4 ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ

2. การมีเจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ในชุมชน/หมู่บ้านที่มีปัญหาขายเสพติด พบว่าประชาชนร้อยละ 28.5 ระบุว่า มีเจ้าหน้าที่รัฐสนับสนุน/เข้าไปกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ขณะที่ร้อยละ 32.1 ระบุว่าไม่มี และร้อยละ 39.4 ระบุว่าไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ

3. การยอมรับหรือให้โอกาสผู้เลิกเสพยาเสพติด/ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ประชาชนร้อยละ 98.1 ระบุว่ามีการยอมรับหรือให้โอกาสผู้เลิกเสพยาเสพติด/ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีเพียงร้อยละ 1.9 ไม่ยอมรับ/ไม่ให้ออกาส

4. ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโดยรวมของรัฐบาล

ประชาชนสูงถึงร้อยละ 99.6 ระบุว่ามีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโดยรวมของรัฐบาลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ซึ่งในจำนวนนี้ระบุว่ามีความพึงพอใจมาก-มากที่สุด ร้อยละ 35.1 ปานกลางร้อยละ 62.4 และพึงพอใจน้อย-น้อยที่สุด ร้อยละ 2.1) มีเพียงเล็กน้อยที่ไม่พึงพอใจ ร้อยละ 0.4 โดยมีคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจ อยู่ที่ 6.9790 คะแนน จาก 10 คะแนน

5. ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกัน/แก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหา

อาชญากรรม

ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกัน/แก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาอาชญากรรมที่สำคัญ 5 อันดับแรก คือ การปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ร้อยละ 76.0 รองลงมาได้แก่ การใช้กฎหมายลงโทษอย่างเด็ดขาด ร้อยละ 56.4 การจัดตั้งเวรยาม/จุดตรวจ/เฝ้าระวังในชุมชนร้อยละ 20.8 การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ร้อยละ 18.7 และการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับยาเสพติด ร้อยละ 14.1 เป็นต้น

2.2.1.7 ทฤษฎีการบูรณาการ (Integrative Theory) และหลักการตำรวจสมัยใหม่ทฤษฎีการบูรณาการ (Integrative Theory)³

การบูรณาการ หมายถึง การทำให้หน่วยย่อย ๆ ทั้งหลาย ที่สัมพันธ์อิงอาศัยซึ่งกันและกัน เข้ามาร่วมทำหน้าที่ประสานกลมกลืนเป็นองค์รวมหนึ่งเดียว ที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ในตัว การบูรณาการนั้น เราจะเอาหน่วยย่อยหน่วยหนึ่งมารวมเข้าในองค์รวมที่มีหน่วยย่อยอื่นอยู่แล้วก็ได้ หรือจะเอาหน่วยย่อยทั้งหลายที่ต่างแยก ๆ กันอยู่มารวมเข้าด้วยกันเป็นองค์รวมก็ได้ ซึ่งเรียกว่าบูรณาการทั้งสิ้น แต่ข้อสำคัญจะต้องมีตัวอื่นที่เป็นหลักอยู่ 3 อย่างในเรื่องบูรณาการ คือ

1. มีหน่วยย่อยองค์ประกอบ ชิ้นส่วน อวัยวะ หรือชิ้น ระดับ แ่ง ด้านที่จะเอามาประมวลเข้าด้วยกัน อันนี้เป็นสิ่งที่จะเอามาประมวลเข้าด้วยกันคือสิ่งย่อย ส่วนย่อย
2. หน่วยย่อยเป็นต้นนั้นมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงอิงอาศัยซึ่งกันและกัน อันนี้อาจจะเลยไปถึงลักษณะที่ว่ายืดหยุ่นปรับตัวได้ มีความเคลื่อนไหวตลอดเวลาด้วย
3. เมื่อรวมเข้าด้วยกันแล้วก็จะเกิดความครบถ้วนเต็มบริบูรณ์ โดยมีความประสานกลมกลืน เกิดภาวะได้ที พอดี หรือสมดุล พอได้ทีหรือพอดีสมดุลแล้วองค์รวมนั้นก็มีชีวิตชีวา ดำรงอยู่และดำเนินไปด้วยดีอันเป็นภาวะของบูรณาการ

ถ้าครบ 3 อย่างนี้ก็เป็นบูรณาการ สามอย่างนี้เป็นตัวอื่นที่จำเป็นตามสภาวะ ส่วนในทางปฏิบัติจะมีหลักและกระบวนการวิธีอย่างไร ก็พิจารณาว่ากันอีกส่วนหนึ่ง แต่สิ่งที่จะต้องเน้นก็คือว่า ความพอดีหรือได้ทีหรือสมดุล ซึ่งเป็นภาวะที่ต้องการของ บูรณาการนั้น เราจะแสดงลักษณะออกมาให้เห็นเป็นข้อสำคัญได้ 2 อย่างคือ เมื่อเป็นองค์รวมแล้ว องค์รวมนั้นมีชีวิตชีวาหรือดำเนินไปด้วยดี องค์รวมนั้นเกิดมีภาวะและคุณสมบัติของมันเอง ที่ต่างหากจากภาวะและคุณสมบัติขององค์ประกอบทั้งหลาย

2.2.1.8 แนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Approach)⁴

การป้องกันอาชญากรรม ได้กลายเป็นเป้าหมายประสงค์ของงานตำรวจเมื่อ Sir Robert Peel ก่อตั้งกรมตำรวจนครบาลแห่งกรุงลอนดอนขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1829 Peel ซึ่งได้รับการยกย่องในเวลาต่อมาว่าเป็น “บิดาของการตำรวจยุคใหม่” ได้เน้นให้บุคลากรตำรวจภายใต้บังคับบัญชา

³ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, “ทฤษฎีการบูรณาการ (Integrative Theory) และหลักการตำรวจสมัยใหม่ทฤษฎีการบูรณาการ (Integrative Theory),” https://www.m-society.go.th/article_attach/8965/11327.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2559).

⁴ กองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปราม, ตำรวจผู้รับใช้ชุมชนชุมชนบ้านรอ และชุมชนอ่างทองธานี (อ่างทอง: กองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปราม, 2556), 70-75.

ได้ตระหนักว่าการป้องกันอาชญากรรม คือ งานหลักของตำรวจ และมีความสำคัญยิ่งกว่าการสืบสวน สอบสวนการจับกุมและการลงโทษผู้กระทำผิด ทักษะของ Peel ได้กลายเป็นพื้นฐานของการ ก่อกำเนิดแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Approach) เพื่อป้องกันอาชญากรรม ขึ้น ยุทธวิธีหลักของตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมตามทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย ก็คือ การตรวจ ท้องที่ซึ่งได้รับการขนานนามว่า เป็นกระดุกสันหลังของงานตำรวจ สำหรับหลักใจความของทฤษฎีนี้ พอสรุปได้ว่า การปรากฏตัวของตำรวจ ย่อมมีผลในการยับยั้งผู้ที่มีแนวโน้มจะประกอบอาชญากรรม เพราะความเกรงกลัวการจับกุม ฉะนั้น ตำรวจสายตรวจจึงต้องแต่งเครื่องแบบและรถวิทยุสายตรวจจึง ควรมีลักษณะเด่นชัดเห็นได้ง่าย เพื่อเป็นการข่มขวัญผู้ยังอาชญากร นอกจากนั้น การตรวจท้องที่ โดยสม่ำเสมอต่อเนื่องจะทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความรู้อีกว่ามีตำรวจอยู่ทั่วไปทุกแห่งหน ด้วยเหตุนี้ ตามแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย การปรากฏตัวของตำรวจและการกระจายกำลังตำรวจให้ครอบคลุม ทัวทั้งชุมชนจะช่วยป้องกันอาชญากรรม โดยลดโอกาสสำหรับผู้ซึ่งที่ตั้งใจละเมิดกฎหมายงานตรวจ ท้องที่ของตำรวจมีลักษณะเป็นไปได้อย่างประจำและงานเฉพาะกิจ ในลักษณะงานประจำตำรวจสาย ตรวจมักได้รับการกำหนดพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันอาชญากรรมและระงับเหตุร้ายภายใน ระยะเวลาแต่ละผัดที่จะปฏิบัติหน้าที่ส่วนในลักษณะงานเฉพาะกิจนั้น ตำรวจสายตรวจในทุกเขตพื้นที่ คือกำลังหลักที่พร้อมจะรวมตัวในทันทีที่ได้รับคำสั่งจากศูนย์บัญชาการ เพื่อการปฏิบัติงานเฉพาะกิจที่ เร่งด่วน

อย่างไรก็ดี ยุทธวิธีตรวจท้องที่เพื่อป้องกันอาชญากรรมได้กลายเป็นประเด็นปัญหาที่ นักวิชาการเริ่มให้ความสนใจศึกษาวิเคราะห์ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของ ยุทธวิธีตรวจท้องที่ที่มีการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ได้แก่ “Kansas City Patrol Experiment” ในสหรัฐอเมริกา กล่าวคือ เขตสายตรวจจำนวน 15 เขต ของเมือง Kansas City มลรัฐ Missouri ได้ถูกกำหนดเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการทดลอง จากนั้นจึงดำเนินการ กระจายสุ่ม(Randomization) เพื่อทราบว่าจะเขตสายตรวจใดจะต้องประยุกต์ใช้เทคนิคการจัดสาย ตรวจประเภทใน 3 ประเภท

เทคนิคที่ 1 จัดเป็นกลุ่มควบคุม ซึ่งมีการจัดวิทยุสายตรวจ 1 คัน ต่อ 1 เขตพื้นที่ตาม ประเพณีนิยม เทคนิคที่ 2 จัดเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งมีการจัดวิทยุสายตรวจแบบบูรุกโดยเพิ่มจำนวน วิทยุและกำลังสายตรวจเป็นสามเท่าของกลุ่มควบคุม

เทคนิคที่ 3 จัดเป็นกลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งมีการจัดวิทยุสายตรวจแบบปรับโดยวิทยุ จะ ออกจากศูนย์บัญชาการก็เฉพาะเมื่อได้รับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายเท่านั้น และจะกลับเข้าศูนย์ เมื่อเสร็จ สิ้นภารกิจ แต่ละเทคนิคได้รับการกำหนดใช้ใน 5 เขตสายตรวจเท่า ๆ กัน กำหนดระยะเวลาหนึ่งปี หนึ่ง ในช่วงก่อนและหลังดำเนินงานตามโครงการนี้ ได้มีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ประชาชนทั้ง 15 เขตสายตรวจเกี่ยวกับความหวาดกลัวต่อภัยอาชญากรรม รวมทั้งการรวบรวมสถิติข้อมูลการรับ

แจ้งความของตำรวจ จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดย Kelling และคณะพบว่า เทคนิคการจัดสายตรวจแบบใดที่ใช้ก็ไม่ปรากฏความแตกต่างในสถิติอาชญากรรมและสถิติการสำรวจเหยื่ออาชญากรรมในระดับที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการสำรวจทัศนคติของประชาชน ปรากฏผล คือ ไม่ว่าจะจัดสายตรวจวิธีใดก็ตามเทคนิคใดก็ไม่พบความแตกต่างในความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ หรือในความหวาดกลัวต่อภัยอาชญากรรมในระดับที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติโดยย่อ

ผลการทดลองสรุปได้ว่า ยุทธวิธีตรวจท้องที่โดยวิธีสายตรวจไม่มีคุณค่าในการป้องกันอาชญากรรมและไม่ได้ช่วยให้ประชาชนรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยขึ้นแต่อย่างใด ส่วนผลกระทบของตำรวจเดินเท้าต่อการลดสถิติอาชญากรรม ได้มีการศึกษาวิจัยทั้งในสหรัฐอเมริกาและในอังกฤษ เช่น โครงการ Operation 25 โครงการ Precinct 2 และโครงการ Beat Patrol Experiment เป็นต้น ในโครงการ Operation 25 กำลั้งตำรวจในเขตท้องที่ที่ 25 ได้เพิ่มขึ้น 100% ระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม 1954 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นตำรวจใหม่ที่เพิ่งได้รับการบรรจุแต่งตั้งในตำแหน่งพลสายตรวจ จากการวิเคราะห์สถิติ คดีอาญาเปรียบเทียบระหว่างปี ค.ศ.1653 กับ ค.ศ.1954 กองบัญชาการตำรวจแห่งมหานครนิวยอร์กได้เปิดเผยว่า สถิติอาชญากรรมที่ลดลงมากที่สุด ได้แก่ความผิดประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์สินบนท้องถนน รวมทั้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่สาธารณะอื่น ๆ โดยย่อ ความผิดฐานลักทรัพย์ลดลง 62 คดี คือ จาก 69 คดี ในปี 1953 เหลือเพียง 7 คดีในปี 1954 ความผิดฐานลักรถยนต์ลดลง 54 คดี คือจาก 78 คดี ในปี 1953 เหลือ 24 คดีในปี 1954 ส่วนความผิดประเภทประทุษร้ายต่อชีวิตไม่ลดลง แต่กลับเพิ่มขึ้น 2 ราย คือ จาก 6 คดี ในปี 1953 เป็น 8 คดี ในปี 1954 ความผิดประเภทประทุษร้ายต่อร่างกายลดลงเพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ตามการวิจัยประเมินผลโครงการ Operation 25 ฤทธิพาทษวิจารณในแง่ของหลักวิจัยและวิธีการวิจัยได้ คือ ประการแรกช่วงเวลาของการวิจัยสั้นเกินไปเพียงสี่เดือน ซึ่งผลอาชญากรรมที่ลดลงอาจจะมีลักษณะชั่วคราว ประการที่สอง การวิจัยดังกล่าวขาดกลมควมคุมสำหรับใช้เปรียบเทียบ จึงก่อให้เกิดปัญหาความไม่เที่ยงตรงของสิ่งค้นพบ อีก 12 ปีต่อมา นิวยอร์กได้พยายามวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของสายตรวจเดินเท้าที่มีต่อการลดอาชญากรรมอีกครั้งหนึ่ง ในโครงการ Precinct 2 ซึ่งพยายามแก้ไขข้อบกพร่องของโครงการ Operation 25 กล่าวคือ ท้องที่ 2 ได้รับกำลั้งตำรวจเพิ่ม 40% ของจำนวนบุคลากรที่มีอยู่เดิมในขณะที่ท้องที่ใช้เปรียบเทียบและท้องที่อื่น ๆ ทั้งหมดนครดังกล่าวไม่ได้รับกำลั้งตำรวจเพิ่ม การเก็บข้อมูลได้ขยายเวลาเป็น 8 เดือน ในปี ค.ศ.1966 จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบสถิติทางคดีอาญาของท้องที่ 20 กับท้องที่ควบคุม มีรายงานว่าอาชญากรรมบนท้องถนนและพื้นที่สาธารณะทั่วไปของท้องที่ที่ 20 ลดลงอย่างปรากฏชัด กล่าวคือ คดีลักทรัพย์มูลค่าเกินกว่า 50 เหรียญสหรัฐลดลง 49% คดีลักรถยนต์ 49% และคดีปล้นทรัพย์ตามท้องถนนรวมทั้งพื้นที่สาธารณะลดลง 33% แต่สถิติอาชญากรรม ซึ่งเป็นประเภทเกิดขึ้นในที่รโหฐานหรือเคหสถานบ้านเรือน ไม่ลดลงแต่ประการใด ส่วนโครงการ Beat Patrol Experiment ในประเทศอังกฤษ เริ่มในปี 1965 การวิจัยประเมินผล

โครงการนี้ครอบคลุมพื้นที่สี่เมืองโดยกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีตลอดระยะเวลาทุก ๆ สี่สัปดาห์ จำนวนสายตรวจเดินเท้าจะมีการเพิ่มและลดระหว่าง 0 ถึง 4 นายต่อหนึ่งเขตสายตรวจในตัวแบบ กึ่งทดลองประเภทถ่วงสมดุล (Counter-balance Design) Bright และคณะได้รายงานว่าการเพิ่มกำลังสายตรวจเดินเท้าจาก 0 เป็น 1 นายมีผลทำให้อาชญากรรมบนท้องถนนลดลงแต่การเพิ่มกำลังจาก 1 เป็น 2 นาย ไม่มีผลกระทบต่ออัตราการลดสถิติคดีอาญา อย่างไรก็ตาม การเพิ่มกำลังตำรวจสายตรวจเป็นจำนวนมากจาก 1 เป็น 4 นาย ต่อหนึ่งเขตสายตรวจมีผล ทำให้อาชญากรรมลดลง อย่างประจักษ์ชัดอีกครั้งหนึ่ง โดยสรุป การวิจัยประเมินผลในโครงการ Operation 25, Precinct 2 และ Beat Patrol Experiment แม้จะยังไม่อาจกล่าวได้ว่า ผลกระทบของการจัดและเพิ่มกำลังสายตรวจเดินเท้าจะช่วยลดอาชญากรรมได้ในช่วงเวลาเป็นเดือนหรือเป็นปี หรือยาวนานสักเพียงใด รวมทั้งยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับตัวแบบการวิจัยและความน่าเชื่อถือของสถิติข้อมูลก็ตาม แต่ผลการวิจัยที่สอดคล้องกันระหว่างโครงการต่าง ๆ จัดได้ว่าน่าสนใจ กล่าวคือ ผลกระทบของการเพิ่มกำลังสายตรวจเดินเท้า มีแนวโน้มที่จะช่วยลดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์บนท้องถนน และในพื้นที่สาธารณะอื่น ๆ ได้อย่างประจักษ์ชัด แต่ผลกระทบดังกล่าวมีน้อยหรือไม่ปรากฏในคดีประเภทต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในทึร์โทฐานหรือเคสสถานบ้านเรือน แม้การกระจายผลการทดลองเช่นที่กล่าว ไปยังเมืองอื่นตลอดจนประเทศอื่นโดยมีการวิจัย ซึ่งยังเป็นประเด็นปัญหาที่โต้แย้งในทางสังคมศาสตร์ก็ตาม อย่างไรก็ตาม ข้อสรุปของการค้นคว้าวิจัยในสหรัฐอเมริกา และอังกฤษได้ทำให้นักอาชญาวิทยาและนักบริหารงานตำรวจจำนวนไม่น้อย เกิดความแคลงใจในประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของการป้องกันอาชญากรรมตามแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะสำหรับชุมชนที่อยู่อาศัยซึ่งกำลังได้รับกระทบกระเทือนอย่างหนักจากอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ตำรวจสายตรวจจรดวิถี และตำรวจสายตรวจเดินเท้า ต่างไม่สามารถช่วยลดอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ หรือไม่อาจลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมในชุมชนที่อยู่อาศัย แม้ตำรวจสายตรวจเดินเท้าจะมีสมรรถภาพในการลดอาชญากรรมบนท้องถนนและพื้นที่สาธารณะก็ตาม ดังนั้น ถ้ามาตรการตรวจท้องที่ซึ่งถือกำเนิดตามแนวทฤษฎีดั้งเดิม เป็น “ความล้มเหลวทางทฤษฎี” ก็ย่อมคาดหมายได้ว่าอาจไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ ที่จะฝืนนำมาตรการดังกล่าวประยุกต์ใช้ในการป้องกันอาชญากรรมต่อไป แต่ถ้ามาตรการดังกล่าวไม่ถึงกับล้มเหลวโดยสิ้นเชิง คำถามที่ควรพิจารณาเพิ่มเติม ก็คือ แนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายและมาตรการต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นภายในกรอบ ทฤษฎีนี้ จะมีขอบเขตและข้อจำกัดในการประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันอาชญากรรมเพียงใด

2.2.1.9 ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory)⁵

ได้อธิบายถึงสาเหตุหรือองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ของสามเหลี่ยม 3 ด้าน คือ

1. ผู้กระทำผิด/คนร้าย (Offender) หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการ (Desire) จะก่อเหตุหรือลงมือกระทำความผิด
2. เหยื่อ (Victim)/เป้าหมาย (Target) หมายถึง บุคคล สถานที่ หรือวัตถุสิ่งของ ที่ผู้กระทำผิดหรือคนร้าย มุ่งหมายกระทำต่อ หรือเป็นเป้าหมายที่ต้องการ
3. โอกาส (Opportunity) หมายถึง ช่วงเวลา (Time) และสถานที่ (Place) ที่เหมาะสมที่ผู้กระทำผิดหรือคนร้าย มีความสามารถจะลงมือกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรม

เมื่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ครบองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น ทฤษฎีดังกล่าวได้เสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม หรือการป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรม โดยต้องพยายามทำอย่างไรก็ตามที่จะให้องค์ประกอบของสามเหลี่ยมอาชญากรรม ด้านใดด้านหนึ่งหายไป ก็จะทำให้อาชญากรรมไม่เกิดขึ้น ดังนั้นในการปฏิบัติงานของตำรวจในแต่ละพื้นที่ ควรนำแนวคิดของทฤษฎีดังกล่าวมาใช้ในการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก ตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กล่าวคือ ต้องพยายามทำให้องค์ประกอบการเกิดอาชญากรรม ด้านใดด้านหนึ่งของสามเหลี่ยมหายไป โดยมีวิธีการในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้คือ

1. ด้านผู้กระทำผิดหรือคนร้าย (Offender)

ต้องพยายามลดหรือควบคุมจำนวนผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายในพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยมุ่งเน้นใช้ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Theory) เช่น การเฝ้าระวังบุคคลพันโทษที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่ การกำหนดมาตรการควบคุมแหล่งอบายมุขหรือสถานบริการที่จะเป็นแหล่งเพาะอาชญากรรม การระดมกวาดล้างอาชญากรรมอย่างสม่ำเสมอ การจับกุมผู้กระทำความผิดตามหมายจับ การสืบสวนหาข่าวเกี่ยวกับแหล่งซ่องสุมของผู้กระทำความผิดหรือคนร้าย มาตรการตีวงสุรา การปิดล้อมตรวจค้น การไประงับเหตุอย่างรวดเร็วของสายตรวจ เพื่อให้สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติดให้โทษ และปัญหาการว่างงาน เป็นต้น

2. ด้านเหยื่อ (Victim)/เป้าหมาย (Target)

ผู้เสียหาย หรือเหยื่อ หรือประชาชนทั่วไป ต้องรู้จักการป้องกันตนเอง ครอบครุว และชุมชนหรือสังคม ตำรวจจะต้องยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ โดยมีการประชาสัมพันธ์

⁵ ชยพล ฉัตรชั้นเดช, พล.ต.ต., “ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม,”

<http://metropolicediv6.com/ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม> (สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2559).

ให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม หรือไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น การแต่งตัว การใส่เครื่องประดับหรือของที่มีค่า การหลอกลวงของคนร้ายในลักษณะต่าง ๆ โดยอาจจะจัดเป็นโครงการตำรวจเตือนภัย โครงการตรวจเยี่ยมประชาชน(Knock Door) หรือโครงการครู D.A.R.E เป็นต้น

3. ด้านโอกาส (Opportunity)

โอกาสที่ผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายจะลงมือก่ออาชญากรรมนั้นจะต้องอาศัย เวลา และสถานที่ที่เหมาะสมในการก่อเหตุ ตำรวจต้องพยายามหาวิธีการเพื่อที่จะตัดช่องโอกาสของคนร้ายดังกล่าว โดยแยกออกเป็น

1) เวลา ต้องพยายามตัดช่องโอกาสในเรื่องเวลาที่จะเกิดเหตุ โดยมุ่งเน้นการปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ (Show off Force) การตั้งจุดตรวจค้น เป็นต้น

2) สถานที่ สำหรับเรื่องการตัดช่องโอกาสในเรื่องสถานที่นั้น สามารถกระทำได้หลายวิธีและมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมากมาย เช่น ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (Crime Control Through Environmental Design) เป็นวิธีการปรับสภาพแวดล้อมและใช้ประโยชน์สภาพแวดล้อม ในการลดโอกาสการก่ออาชญากรรม เช่น การสร้างรั้วหรือสิ่งกีดขวางมิให้ผู้กระทำความผิดเข้าถึงบริเวณสิ่งของ หรือบุคคล โดยเพิ่มความเสี่ยงที่คนร้ายจะถูกตรวจพบหรือถูกจับกุมมากยิ่งขึ้น หรือการจัดระเบียบพื้นที่ที่มีแนวโน้มจะเกิดอาชญากรรม (พื้นที่เสี่ยง) ตามหลักทฤษฎีหน้าต่างแตก (Broken Windows Theory) โดยจะต้องรีบเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหาก่อนที่จะเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ดังกล่าว การจัดการพื้นที่ให้ปลอดภัยตาม โครงการพื้นที่ปลอดภัย (Safety Zone) หรือโครงการเพื่อนบ้านเตือนภัย (Neighborhood Watch) รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือเครื่องใช้ทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) การใช้สัญญาณเตือนภัย ทั้งนี้ตำรวจจะต้องเข้าไปจัดการ ให้มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชนเพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ตามโครงการตำรวจผู้ใช้ชุมชน (Community Policing) โดยมุ่งเน้นการสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อให้ชุมชนสามารถดูแลตัวเองได้อย่างยั่งยืนตลอดไป

การป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก โดยการทำให้องค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรมด้านใดด้านหนึ่งของสามเหลี่ยมหายไป ตามหลักการของทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจมีเป้าหมายที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น จึงเห็นควรที่ผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าหน่วยงาน ควรนำแนวคิดการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกโดยใช้ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม ชี้แจงทำความเข้าใจกับตำรวจ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่แก้ไขปัญหาอาชญากรรม ได้บรรลุเป้าหมาย เกิดประโยชน์สูงสุด และสร้างความพึงพอใจแก่พี่น้องประชาชนทั่วไป

สำหรับมาตรการในการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก โดยสรุปอาจแบ่งออกเป็น 5 มาตรการ ดังนี้คือ

1. โดยตำรวจ หมายถึงการป้องกันอาชญากรรมในหน้าที่ของตำรวจ เช่น การจัดสายตรวจออกตรวจ การตั้งจุดตรวจค้น
2. โดยเจ้าของพื้นที่ หมายถึง เจ้าของพื้นที่ในแต่ละพื้นที่ต้องให้ความสนใจในการป้องกันอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้น ในพื้นที่ของตนเอง เช่น ห้างสรรพสินค้า หมู่บ้าน สถานที่ทำงาน หน่วยราชการต่าง ๆ เป็นต้น
3. โดยผู้ใช้พื้นที่ หมายถึง ประชาชนโดยทั่วไปที่เข้าไปใช้พื้นที่ต่างๆ จะต้องรู้จักระมัดระวังในการป้องกันตนเอง เช่น การแต่งตัว การประดับของมีค่าติดตัว
4. โดยหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง หน่วยงานราชการ หรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม เช่น องค์กรบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น ฝ่ายปกครอง เป็นต้น
5. โดยใช้เทคโนโลยี หมายถึง การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อช่วยในการป้องกันอาชญากรรม เช่น กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) สัญญาณเตือนภัย

บทสรุป

การป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกโดยใช้ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรม

ขั้นตอนที่ 2 การป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกโดยใช้ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผล

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุนทรีพรรณ กำปันทอง⁶ ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ชุดปราบปรามยาเสพติดตำรวจภูธร จังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ชุดปราบปรามยาเสพติดตำรวจภูธร จังหวัดยะลา การศึกษาครั้งนี้มีประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ชุดปราบปรามยาเสพติดตำรวจภูธรจังหวัดยะลา เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดยะลา เจ้าหน้าที่สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด(ภาคใต้) เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์และผู้ต้องขังคดียาเสพติด

⁶ สุนทรีพรรณ กำปันทอง, “ปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ชุดปราบปรามยาเสพติดตำรวจภูธร จังหวัดยะลา,” http://www.sri.cmu.ac.th/~srilocal/drugs/research-details.php?research_id=57 (สืบค้นเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2559).

ติด โดยการร่วมสังเกตและมีส่วนร่วมในการวิจัย ทำการวิจัยโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ชุดปราบปรามยาเสพติดตำรวจภูธร จังหวัดยะลา สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1) องค์ประกอบ ประกอบด้วย บุคลากรมีไม่เพียงพอไม่มีประสบการณ์ ไม่ใช่คนในพื้นที่ และมีปัญหาการใช้ภาษาถิ่น, โครงสร้างการสั่งการไม่เป็นเอกภาพ ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน ทำงานแบบต่างคนต่างทำ และที่สำคัญคือผู้บังคับบัญชาไม่เห็นความสำคัญของงานยาเสพติด, นโยบายเกิดจากผู้บังคับบัญชาไม่ให้การสนับสนุน นโยบายเป็นการมองจากข้างบนลงมาสู่ข้างล่าง, งบประมาณมีปัญหาเป็นอย่างมาก ไม่ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร บางครั้งต้องใช้จ่ายเงินส่วนตัว ขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัย, การข่าวขาดแหล่งข่าวและไม่สามารถเป็นแหล่งข่าวที่ดีได้

2) ขั้นตอนและวิธีการ ประกอบด้วย การสืบสวนสอบสวน ความไม่สงบในพื้นที่เป็นอุปสรรคในการลงพื้นที่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มรูปแบบ ไม่สามารถสืบสวนขยายผลได้ งานมีความล่าช้า, การประชุมวางแผนเจ้าหน้าที่ใช้ความชำนาญและประสบการณ์เป็นหลัก ขาดข้อมูลจากแหล่งข่าว ขาดการทำงานเป็นทีม, มีการจับกุมน้อยลงเนื่องจากปัญหาความไม่สงบ การขอหมายค้นมีความล่าช้า กลุ่มนักค้ำมีรูปแบบการค้ำที่แนบเนียนและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น และการส่งดำเนินคดีเป็นปัญหาในการดำเนินคดีของกระบวนการยุติธรรมในชั้นศาล

สุรีย บัญญานพวงศ์, วัชรพงศ์ พุ่มชื่น, กุณิสรา กฤตวรกาญจน์, วิลาวัลย์ หงส์นคร และ ผจจจิต ตี๋ประสอ⁷ ร่วมกันศึกษาเรื่อง รูปแบบและกระบวนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วัตถุประสงค์เพื่อถอดบทเรียนการดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในเขตเมือง กึ่งเมืองกึ่งชนบท และเขตชนบท โดยผลการวิจัยได้ข้อสรุปดังนี้

1. บริบทชุมชนมีความสัมพันธ์กับสถานการณ์ปัญหายาเสพติดและระดับความสำเร็จในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

2. รูปแบบและกระบวนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งที่นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงาน

3. กลไกการดำเนินงานที่สำคัญ คือ การใช้ศักยภาพของทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพ

⁷ สุรีย บัญญานพวงศ์, วัชรพงศ์ พุ่มชื่น, กุณิสรา กฤตวรกาญจน์, วิลาวัลย์ หงส์นคร และ ผจจจิต ตี๋ประสอ, “รูปแบบและกระบวนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,” http://www.sri.cmu.ac.th/~srilocal/drugs/research-details.php?research_id=47 (สืบค้นเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2559).

4. ความยั่งยืนของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนจะเกิดขึ้นได้ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

ส่วนวิชาการด้านยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.⁸ ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแนวคิดให้ตระหนักถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมไปถึงความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ในลักษณะของการเป็นเครือข่ายร่วมมือในอันที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผลการวิจัยพบว่าการร่วมมือกันเป็นเครือข่ายเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างยั่งยืนต่อไป

จักรกฤษณ์ พิญาพวงษ์ และคณะ⁹ ร่วมกันวิจัยเรื่อง รูปแบบการป้องกัน และเฝ้าระวังการใช้สารเสพติดในชุมชน โดยความร่วมมือของผู้นำชุมชน กรณีตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอปากท่า จังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเงื่อนไข ปัจจัยสถานภาพของชุมชน ตำบลบ้านเสี้ยว และศึกษารูปแบบในการป้องกัน และเฝ้าระวังการใช้สารเสพติดในชุมชน จากการร่วมกันคิดของกลุ่มผู้นำชุมชน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่าการให้ความสำคัญกับประชาชน เป็นผู้กำหนดและเลือกแบบแผนในการปฏิบัติของตนเอง รวมถึงการกำหนดกระบวนการป้องกันการใช้สารเสพติดซึ่งได้มาด้วยการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมรับผิดชอบ ของคนในชุมชนสามารถดำเนินการป้องกันการใช้สารเสพติดในชุมชนได้

⁸ ส่วนวิชาการด้านยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส., “การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน,” http://www.sri.cmu.ac.th/~srilocal/drugs/research-details.php?research_id=45 (สืบค้นเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2559).

⁹ จักรกฤษณ์ พิญาพวงษ์ และคณะ, “รูปแบบการป้องกัน และเฝ้าระวังการใช้สารเสพติดในชุมชน โดยความร่วมมือของผู้นำชุมชน กรณีตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอปากท่า จังหวัดอุดรธานี” (2 กุมภาพันธ์ 2553) http://www.sri.cmu.ac.th/~srilocal/drugs/research-details.php?research_id=18 (สืบค้นเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2559).

ดร. อาภาศิริ สุวรรณานนท์¹⁰ ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการติดยาเสพติดซ้ำ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบุคคลเชิงลึกของผู้ติดยาเสพติดที่มีการกลับไปติดยาเสพติดซ้ำ โดยการทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยร่วมและแตกต่างของผู้ติดยาเสพติดซ้ำและผู้ที่สามารถเลิกยาเสพติดได้ เพื่อหาแนวทางในการกำหนดนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาการติดยาเสพติดซ้ำ ผู้วิจัยมีดำเนินการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ศึกษาเฉพาะการติดยาเสพติดซ้ำประเภทยาบ้าหรือแอมเฟตามีนเท่านั้น ซึ่งผลการวิจัย มีดังนี้

1. ปัจจัยด้านบุคคลเชิงลึกของผู้ติดยาเสพติด ที่มีการกลับไปติดยาเสพติดซ้ำ พบว่าผู้ติดยาเสพติดที่กลับไปติดยาซ้ำนั้น ส่วนใหญ่มีบุคคลในครอบครัวใช้ยาเสพติดประจำ และผู้ติดยาเสพติดซ้ำส่วนใหญ่รู้สึกเฉยๆ ประกอบกับได้รับการเลี้ยงดูแบบตามใจ รongมาคือแบบเข้มงวด และแบบให้คิดตัดสินใจเอง ปัจจัยจากครอบครัวมีผลต่อปัจจัยบุคคลทั้งด้านนิสัย อารมณ์ และบุคลิกภาพ ได้แก่ การเชื่อคนง่าย ชอบตามเพื่อน ใจร้อน และชอบคิดตัดสินใจคนเดียว ไม่ชอบแสดงออก มีโลกส่วนตัว และคิดมาก เป็นต้น การไม่มีความภูมิใจในตนเอง ไม่มีเป้าหมายในชีวิต ทุกข์ จากความเครียดในปัญหาต่างๆ ประกอบกับการติดใจตัวยายา ไปพบเพื่อนจึงเสพยาซ้ำ และกลับไปค้ายา

2. ปัจจัยร่วมที่พบว่าไม่แตกต่างกันระหว่างผู้ติดยาเสพติดซ้ำ กับ ผู้ที่สามารถเลิกยาเสพติดได้ คือสาเหตุการติดยา นิสัย คนที่รัก ว่างใจ และยึดเหนี่ยวจิตใจ ตลอดจนการเลี้ยงดูที่ได้รับและกิจกรรมในครอบครัวปัจจัยแตกต่างที่พบว่าผู้ติดยาเสพติดซ้ำ มีน้อยกว่าผู้เลิกยาเสพติด คือการมองเห็นคุณค่าตนเองในความสำเร็จที่ผ่านมาความภูมิใจ และวิธีการแก้ปัญหาในปัจจุบัน

3. แนวทางในการกำหนดนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาการติดยาเสพติดซ้ำ ด้านการบำบัดฯต้องมีกิจกรรมการให้คำปรึกษา กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้ป่วยรู้จักคิดวิเคราะห์ไตร่ตรอง และรู้จักตนเอง สามารถวางเป้าหมายและเกิดแรงจูงใจทางบวกต่อการดำเนินชีวิต

ดร.ประทีป ตระกูลสา และ นาวิณ สังฆมาต¹¹ ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษากรณีอาสาสมัครผู้ประสานพลังแผ่นดินที่มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดจังหวัดพิจิตร เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง รวมทั้งปัญหาอุปสรรคการมีส่วน

¹⁰ อาภาศิริ สุวรรณานนท์, “ปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการติดยาเสพติดซ้ำ,” (2 มิถุนายน 2553) http://www.sri.cmu.ac.th/~sri/local/drugs/research-details.php?research_id=32 (สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2559).

¹¹ ประทีป ตระกูลสา และ นาวิณ สังฆมาต, “การศึกษาการแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษากรณีอาสาสมัครผู้ประสานพลังแผ่นดินที่มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดจังหวัดพิจิตร (สิงหาคม 2553) http://www.social.nu.ac.th/th/paper/IS/2553/2553_8.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2559).

ร่วมในการเฝ้าระวังของอาสาสมัครผู้ประสานพลังแผ่นดินจังหวัดพิจิตร ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดพิจิตร โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมโดยการเสนอปัญหา การ ตัดสินใจ การวางแผน การเรียนรู้ ตลอดจนการตรวจสอบผลการดำเนินการร่วมกัน โดยดำเนินการวิ จัปในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม กลุ่มเป้าหมายใน การศึกษาคือ อาสาสมัครผู้ประสานพลังแผ่นดินจากทุกอำเภอของจังหวัดพิจิตร จากการทำการวิจัยพบว่า

1. เพศชายมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมากกว่าเพศหญิง ผู้ที่มีความรู้ในระดับสูงจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด มากกว่าผู้ที่มี การศึกษาน้อย โดยในช่วงอายุระหว่าง 36-60 ปี เป็นช่วงอายุที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้า ระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติดมากที่สุด

2. ตำแหน่งทางสังคมยังเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

3. อาสาสมัครผู้ประสานพลังแผ่นดินในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับปานกลาง เนื่องจากความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ สมาชิกในครอบครัว จึงให้ความร่วมมือกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหากับชุมชนหรือหมู่บ้านของตนเอง ทั้ง การเข้าร่วมทำกิจกรรม การแจ้งเบาะแสผู้เสพ ผู้ค้า รวมทั้งการตักเตือนเยาวชนลูกหลานไม่ให้ เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

4. การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครฯ ที่แท้จริง คือ การทราบข้อมูลข่าวสาร การเข้าร่วม กิจกรรมทางด้านร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามผลการดำเนินงานของชุมชนหรือหมู่บ้าน ของตนเอง ภาคีรัฐ ภาคเอกชนเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำเท่านั้น

5. ปัญหา/อุปสรรคการมีส่วนร่วมเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด คือ ความตระหนักปัญหา เรื่องปากท้องของครอบครัว และปัญหาทางด้านงบประมาณในการดำเนินการตามแผนงานที่ชุมชน/ หมู่บ้านจัดทำขึ้น รัฐบาลควรเน้นให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติด และควรสนับสนุนการ ดำเนินงานในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนด้วย

ศูนย์เครือข่ายวิชาการเพื่อสังเกตการณ์และวิจัยความสุขชุมชน (ศูนย์วิจัยความสุข ชุมชน) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ¹² ทำการวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมชุมชนและพฤติกรรมเสี่ยงในการ ใช้ยาเสพติดในกลุ่มเด็กวัยทีน (Teenager) : กรณีศึกษาเด็กเยาวชนอายุ 12-19 ปีในเขต

¹² ศูนย์เครือข่ายวิชาการเพื่อสังเกตการณ์และวิจัยความสุขชุมชน (ศูนย์วิจัยความสุขชุมชน) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, “สภาพแวดล้อมชุมชนและพฤติกรรมเสี่ยงในการใช้ยาเสพติดในกลุ่มเด็กวัย ทีน (Teenager) : กรณีศึกษาเด็กเยาวชนอายุ 12-19 ปีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล,” (24 สิงหาคม 2552). http://www.sri.cmu.ac.th/~srilocal/drugs/research-details.php?research_id=33 (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559).

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมชุมชนและพฤติกรรมเสี่ยงในการใช้ยาเสพติดในกลุ่มเด็กวัยทีน โดยทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยให้ เด็กและเยาวชนอายุ 12-19 ปีที่พักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย ผลการวิจัยพบว่า เด็กและเยาวชนที่อยู่ใน สภาพแวดล้อมที่มีดีบริเวณที่พักอาศัย มีโอกาสสูงสุดในการใช้ยาเสพติดประมาณ 3 เท่ามากกว่าเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี

คณะกรรมการการวิสามัญศึกษาปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด¹³ ทำรายงานเรื่อง ปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินการนำนโยบายไปดำเนินการต่อไป โดยคณะกรรมการการวิสามัญศึกษาปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้เล็งเห็นว่าปัญหายาเสพติดในปัจจุบันจัดได้ว่าอยู่ในขั้นวิกฤต และได้ส่งผลกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่นับจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งจากสถิติพบว่าผู้ติดยาเสพติดจำนวนมากจะเป็นผู้ก่อคดีอุกฉกรรจ์ โดยได้วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ เนื่องจากปัญหาด้านนโยบาย ที่รัฐบาลมุ่งปราบปรามไม่ป้องกัน ปัญหาด้านการบริหารจัดการที่ขาดเอกภาพในการดำเนินการ ปัญหาด้านองค์กรปฏิบัติที่ในองค์กรขาดทั้งบุคคลากร ขาดทั้งงบประมาณ โดยทางคณะกรรมการการวิสามัญศึกษาปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้มีแนวทางการแก้ไขปัญหา สรุปได้ดังนี้คือ

ปัญหายาเสพติดนั้น ไม่สามารถจัดให้หมดสิ้นไปโดยสิ้นเชิงแต่สามารถควบคุมโดยกลไกและกระบวนการทางสังคม ที่เข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาทุกระดับ โดยเฉพาะกลไกระดับครอบครัวและชุมชนซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของปัญหา การแก้ไขปัญหายาในระยะยาว เป็นการปรับปรุงแก้ไขด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ รวมถึงการปรับบทบาท หน้าที่ องค์กรในภาครัฐต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนการแก้ไขปัญหายาในระยะสั้นนั้นควรแก้ไขปรับปรุงการบริหารและการจัดการ เพื่อให้เกิดผลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพ

¹³ คณะกรรมการการวิสามัญศึกษาปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, “ปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด,” (3 มิถุนายน 2545) http://www.senate.go.th/senate/report_detail.php?report_id=17 (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559).

ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติดแห่งชาติ¹⁴ ทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปี 2559 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการอย่างบูรณาการ เป็นเอกภาพ และเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยทางศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติดแห่งชาติกำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดและจัดการกับปัญหาอื่นๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปี 2559 ไว้ 8 ยุทธศาสตร์ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
2. ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดยาเสพติด
3. ยุทธศาสตร์การสร้างและพัฒนาระบบรองรับคนตีให้สังคม
4. ยุทธศาสตร์การควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด
5. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศ
6. ยุทธศาสตร์สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด
7. ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมภาคประชาชน
8. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

สถานีตำรวจภูธรท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี¹⁵ ทำโครงการชุมชนเข้มแข็งปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน โดยมีแนวนโยบายสร้างหมู่บ้านครู เพื่อเป็นแบบอย่างให้หมู่บ้านอื่นๆ ในการปฏิบัติตาม โดยเริ่มดำเนินการให้หมู่บ้านตัวอย่างเป็นหมู่บ้านปลอดยาเสพติดก่อน โดยมีแนวปฏิบัติเป็นขั้นตอนดังนี้

1. คัดเลือกชุมชนเป้าหมาย เพื่อดำเนินการสร้างเป็นหมู่บ้านครู โดยเลือกจากชุมชนที่มีความพร้อมที่สุด เป็นชุมชนที่ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป
2. สืบสภาพชุมชน โดยการเข้าไปพบปะชุมชนเพื่อให้ทราบปัญหาของชุมชน เผยแพร่แนวคิดว่าการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่สามารถแก้ไขโดยใครคนใดคนหนึ่งได้ ทุกคนในชุมชน

¹⁴ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติดแห่งชาติ, “แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปี 2559,” (กันยายน 2548) http://www.lampang.go.th/public58/plan_S_59.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559).

¹⁵ สถานีตำรวจภูธรท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี, “โครงการชุมชนเข้มแข็งปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน,” (ตุลาคม 2557) http://www.tmr.police7.go.th/index.php?option=com_content&task=view&id=141&Itemid=60 (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559).

ต้องร่วมด้วยช่วยกัน และดำเนินการทำความเข้าใจกับผู้นำชุมชนว่าการที่ตำรวจเข้ามาแก้ไขปัญหานั้นไม่ได้เป็นการลดบทบาทผู้นำ

3. คัดเลือกผู้นำธรรมชาติ เพื่อหาผู้ที่มีเป็นเสาหลักของชุมชนที่แท้จริง อาจจะมีหลายคนก็ได้ บุคคลเหล่านี้จะเป็นแบบอย่างให้คนอื่นในชุมชนปฏิบัติตาม
4. หนุนเสริมประชาสัมพันธ์โดยให้ผู้นำธรรมชาติเป็นผู้ดำเนินการ
5. คัดแยกผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยใช้เวลาคัดครอง 1 เดือน
6. รับรองครัวเรือน มอบสัญลักษณ์ครอบครัวปลอดภัยยาเสพติด
7. ใช้มาตรการทางสังคม เพื่อให้ชุมชนดูแลกันเอง
8. รักษาสถานะชุมชนเข้มแข็ง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์¹⁶ (2546) ได้ให้ความหมายว่าการบูรณาการก็คือการผนวก การประสาน การเติมเต็มการเชื่อมโยง การรวมกัน ร่วมกัน เป็นต้น ทฤษฎีการบูรณาการในทางการเมืองมุ่งที่จะทำให้องค์การระหว่างประเทศเป็นเสมือนครอบครัวใหญ่ครอบครัวหนึ่ง โดยมีประเทศสมาชิกเปรียบเสมือนสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน แนวความคิดของทฤษฎีบูรณาการนี้อาจจะเทียบได้กับแนวความคิด เกอมน์ชาฟ ของสังคมวิทยา หมายถึง ลักษณะสังคมที่เน้นความสำคัญของการที่สมาชิกในสังคมมีความใกล้ชิดสนิทสนมเป็นกันเอง เน้นความเคร่งครัดในขนบธรรมเนียม ประเพณีและค่านิยมของชุมชนแนวคิดของการบูรณาการไม่พ้นความสัมพันธ์กับระบบการเมืองการปกครองและระบบเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นฐานคิดที่สำคัญ ในมิติของสวัสดิการสังคมนั้นมีนักวิชาการหลายท่านที่พยายามศึกษาและจัดหมวดหมู่ ซึ่งเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1965 ที่ Wedder burn ได้จัดกลุ่มที่เรียกว่า Integrationism ซึ่งบางคน เช่น Titmuss ได้ให้ความหมายที่ใกล้เคียงกันกล่าวคือ Institutional Model ซึ่งในความหมายก็คือเป็นการมองการสวัสดิการในเชิงสถาบัน ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นต้องรวมกลุ่มสวัสดิการเป็นสถาบันเพื่อความต่อเนื่องและมั่นคง แต่การบูรณาการระยะหลังที่แนวโน้มเปลี่ยนไปตามการเมือง วิธีคิดก็ปรับตาม มาเป็นช่วง ๆ เช่น Classical Liberalism มาสู่ Neo-Liberalism มาสู่ The new right หรือตามแต่กลุ่มนักวิชาการกลุ่มใดจะให้คำจำกัดความและรูปแบบของการจัดกลุ่มปัจจุบันแนวคิดบูรณาการเกิดมาพร้อมกับความพยายามที่จะหาคำตอบแบบ Intuition หรือการหยั่งรู้ เพราะความเชื่อตลอดทศวรรษที่ผ่านมาในหลักของ Exact science มีข้อจำกัด ทำให้แนวคิดของระบบการเรียนรู้ปรับเป็นแบบ Multidisciplinary มองเหตุและปัจจัยแบบองค์รวม (Holistic) และคิดเชิงระบบ (System thinking) มากขึ้น แนวคิดนี้ขยายตัวอย่างรวดเร็วในกลุ่มธุรกิจซึ่งมีเป้าหมายของการบูรณาการเพื่อคู่แข่งและผลตอบแทนทางธุรกิจ ต่อมาขยายมาสู่ระบบ

¹⁶ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, *การคิดเชิงบูรณาการ* (กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย, 2546).

รัฐมากขึ้นซึ่งการบูรณาการจะเหมาะสมกับช่วงเวลาของวิถีคิดของการผลักดันในการพึ่งตนเองด้านสวัสดิการสังคมขององค์กรชุมชน ที่มองว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สำคัญ รัฐไม่ควรเข้ามาจัดการหรือทำให้รัฐสวัสดิการมีบทบาทน้อยที่สุด เพราะแนวคิดนี้มองว่า สวัสดิการสังคมทำให้รัฐต้องรับภาระมากขึ้นและเป็นตัวถ่วงเศรษฐกิจ เพื่อให้กลไกตลาดเป็นตัวกำหนดองค์กรชุมชนเพื่อการรวมและจัดการกับสวัสดิการสมาชิกของตนเอง และรูปแบบได้ก่อร่างขยายครอบคลุมทุกหมู่บ้าน และการบูรณาการเพื่อให้กลุ่มองค์กรชุมชนมีศักยภาพในการจัดการสวัสดิการของชุมชนได้ครอบคลุมและกว้างขวางยิ่งขึ้นซึ่ง Gusztav Names (2005) ได้ใช้แนวคิดของการบูรณาการเพื่อเสนอทางออกของระบบการบริหารจัดการของรัฐที่เป็น Top-Down มาเป็น Bottom-up ดังที่ปรากฏในงานของเขาชื่อ Integrated rural development the concept and its operation เขากล่าวว่าการบูรณาการสามารถกระทำได้ทั้งการบูรณาการโดยนำสิ่งที่มีอยู่จริงมาบูรณาการ (Factual integration) หรือการบูรณาการความคิด (Conception integration) ขั้นตอนของการบูรณาการ เกரியงศักดิ์ เจริญวงศ์ ได้เสนอในวิถีคิดแบบบูรณาการไว้อย่างน่าสนใจคือ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ถอดกรอบเพื่อจะให้หลุดจากกับดักทางความคิด ทางวัฒนธรรม ทางความรู้ ทางประสบการณ์ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ขยายกรอบโดยอาศัยฐานแนวคิดในเรื่องเดิม องค์กรรวม สหวิทยาการ คิดโดยวิธีอุปนัย การมองประสานข้ามตรงข้าม และมองแบบทุกฝ่ายชนะ

ขั้นที่ 3 คุมกรอบซึ่งเป็นขั้นกลับมาบูรณาการอีกครั้ง

บทที่ 3

การกำหนดทางเลือกนโยบาย

ในการศึกษาข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขต
รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในพื้นที่เขต
รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ศึกษาปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในประเทศ ศึกษา
แนวนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีตของสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ศึกษาแนวนโยบาย
ต่างๆขององค์กรระดับประเทศ ระดับท้องถิ่น ที่ใช้แก้ไขปัญหายาเสพติด รวมถึงความรู้และทฤษฎีที่
เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุที่ไม่สามารถจัดปัญหายาเสพติดให้ลดน้อยลงหรือให้
หมดไปได้

จากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์พบว่า ประเด็นปัญหาสำคัญที่ไม่สามารถแก้ไข
ปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด หรือไม่สามารถจัดปัญหายาเสพติดให้
หมดไป มีประเด็นสำคัญดังนี้

1. ทางด้านนโยบาย

นโยบายในอดีตเป็นนโยบายที่แก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ เน้นทางด้านปราบปรามมากกว่า
ทางด้านการป้องกันไม่ให้เกิด โดยต่างมองว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาอาชญากรรมที่ต้องเน้นการ
ปราบปราม จับกุมเพื่อให้ผู้ค้าหมดไปและยังก่อให้เกิดผลงานกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่จับกุม ซึ่งผล
การจับกุมจะเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้จับกุม แต่ในความเป็นจริงแล้ว
ถึงแม้จะมีผลการจับกุมเป็นที่น่าพอใจ แต่ปรากฏว่าปัญหายาเสพติดไม่ได้ลดน้อยลงไปตามผลการ
จับกุมแต่อย่างใด ซึ่งเป็นแนวความคิดที่ไม่ครอบคลุมและไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่แท้จริง

นอกจากนั้นนโยบายในอดีตเป็นนโยบายที่หน่วยงานของภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ
แก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ปกครอง ต่างมีนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด
ของหน่วยงานตนเองจนบางครั้งมีการทำงานที่ซ้ำซ้อน หรือไม่สอดคล้องประสานซึ่งกันและกัน อีกทั้ง
ประชาชนภายในพื้นที่ซึ่งมีความเข้าใจสภาพแวดล้อมจำเพาะของท้องถิ่นอย่างแท้จริงไม่ได้มีส่วนร่วมใน
การแก้ไขปัญหายาเสพติด จนทำให้ประชาชนมีความคิดยึดติดว่า หน้าที่แก้ไขปัญหายาเสพติดเป็น
หน้าที่ของภาครัฐ ประชาชนเพียงปฏิบัติตามแนวนโยบายที่ทางภาครัฐได้วางไว้ ซึ่งการไม่ได้มีส่วนร่วม
ในสร้างแนวทางแก้ไข หรือไม่ได้เสนอแนะใดใด จะส่งผลให้เกิดความไม่เต็มอกเต็มใจในการปฏิบัติตาม
หรือไม่ให้ความสำคัญจนบางครั้งอาจไม่ได้ถือปฏิบัติเลยด้วยซ้ำ หรือในบางครั้งเมื่อมีเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ขอความร่วมมือในการปฏิบัติ จะให้ความร่วมมือน้อยมากหรืออาจไม่ให้ความร่วมมือ

ในส่วนของกฎหมายที่บังคับใช้ต่อผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น มีผลบังคับใช้อย่างเต็มที่แต่ไม่มีบทลงโทษที่รุนแรงจนทำให้ผู้กระทำผิดเกรงกลัว ซึ่งหากบทลงโทษไม่รุนแรงพอก็จะทำให้ผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดยินยอมที่จะเสี่ยงกระทำผิด

2. ทางด้านแนวปฏิบัติ

ในอดีตเราไม่มองปัญหายาเสพติดแบบองค์รวม เรามองปัญหาในลักษณะแยกส่วน ไม่ว่าจะเป็นการปราบปราม ด้านการป้องกัน หรือด้านการบำบัดฟื้นฟู ต่างก็ทำให้หน้าที่ในเฉพาะส่วนของตัวเอง ต่างคนต่างทำ ไม่ได้มีการประสานงาน ไม่ได้มีการบูรณาการ ขาดเอกภาพในการทำงาน และบางครั้งก็ดำเนินการในจุดเดียวกันเกิดความซ้ำซ้อน ไม่ได้แก้ไขปัญหาได้ครอบคลุม

นอกจากนี้ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยตรง เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ครอบคลุม เนื่องจากเกิดปัญหาทางด้านจำนวนประชากรของตำรวจที่ไม่เพียงพอต่อพื้นที่รับผิดชอบ ทำให้ไม่สามารถขยายกำลังได้เต็มพื้นที่ และมีปัญหาทางด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอที่จะเข้ามาช่วยในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่นไม่มีงบในการติดตั้งกล้องวงจรปิด ทำให้เกิดช่องว่างในการซื้อ ยาเสพติด

หลังจากผู้วิจัยได้วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแล้ว ผู้วิจัยจึงสรรหาวิธีการและทางเลือกที่จะทำให้เกิดแนวนโยบายที่แก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีโดยต้องมองปัญหาในแบบองค์รวม เน้นให้ในแต่ละองค์กรมีแนวปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมาแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ผู้วิจัยมีความตั้งใจอย่างยิ่งในการสรรหาข้อเสนอทางนโยบายที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

3.1 ทางเลือกนโยบายที่ 1 เพิ่มทรัพยากรให้กับองค์กรที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหายาเสพติดตามหลักการเรื่องโอกาสของผู้กระทำผิดในทฤษฎีเรื่องสามเหลี่ยมอาชญากรรม โดยการให้ความสำคัญกับการควบคุมและจัดการสภาพแวดล้อมไม่ให้เอื้อต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของเยาวชนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มผู้ผ่านการบำบัดรักษาแล้วกลับไปเสพซ้ำ ถือเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยป้องกันปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ดังนั้นการจัดระเบียบสังคมต้องดำเนินการอย่างเร่งรัดและจริงจัง โดยใช้มาตรการทางกฎหมาย ร่วมกับการสร้างสภาพแวดล้อมโดยผ่านทางสถาบันครอบครัว ชุมชน เพื่อคุ้มครองป้องกัน

ไม่ให้เกิดการระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ ซึ่งการจัดระเบียบสังคมดังกล่าวต้องอาศัยทั้งงบประมาณและประชากรเพื่อให้ได้มาซึ่งสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรงบประมาณเพื่อติดตั้งกล้องวงจรปิด เสริมไฟพื้นที่มืด ให้กลายเป็นจุดที่สังเกตได้ง่าย จัดสรรงบประมาณไปยังองค์กรต่างๆเพิ่มขึ้นในการจัดอบรมให้ความรู้ถึงโทษของยาเสพติด พื้นฟูบำบัดผู้เสพยาไม่ให้กลับไปเสพยา การจัดสรรงบจัดกิจกรรมด้านยาเสพติด รวมถึงเสริมบุคลากรเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด เนื่องด้วยแนวทางต่างๆที่จะทำให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล บุคลากรเจ้าหน้าที่ถือเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้นำแนวทางดังกล่าวประสบผลสำเร็จ การที่มีแผนนโยบายต่าง ๆ นานา แต่ถ้าหากขาดบุคคลที่จะเข้ามาดำเนินการ แผนการหรือนโยบายต่างๆก็ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้

ในส่วนของงบประมาณ งบประมาณปี 2558 จังหวัดสระบุรีได้จัดสรรงบประมาณในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับโครงการและหน่วยงานดังนี้

ตารางที่ 3.1 จัดสรรงบประมาณในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับโครงการและหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ 2558 จังหวัดสระบุรี

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	งบประมาณ
1.	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	โครงการส่งเสริมระบบการจัดการด้านยาเสพติด ในสถานประกอบกิจการ	183,000
2.	สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ รณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE)	30,000
3.	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	โครงการป้องกันและเสริมสร้างศักยภาพผู้ผ่านการ บำบัดยาเสพติด	15,824,000
4.	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	ก่อสร้างลานกีฬา	9,989,000
		ติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV)	8,100,000
5.	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	สนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่	274,000
6.	กรมคุมประพฤติ	ผู้เสพยาและผู้ติดยาเสพติดได้รับการฟื้นฟู สมรรถภาพในระบบบังคับบำบัด	1,666,098
7.	กรมราชทัณฑ์	ผู้ต้องขังติดยาเสพติดได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ	86,050
8.	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	โครงการให้คำปรึกษาและติดตามดูแลให้การ ช่วยเหลือรักษาพยาบาลผู้ป่วยยาเสพติด	280,700
		ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยยาเสพติด	1,686,500

จากข้อมูลข้างต้นกับผลของการป้องกันการแก้ไขปัญหายาเสพติด วิเคราะห์ได้ว่างบประมาณดังกล่าวยังไม่เพียงพอในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงต้องทูลงงบประมาณเพิ่มขึ้นไปอีก อย่างการติดตั้งกล้องวงจรปิด CCTV ในงบประมาณ 8,100,000 ของปีงบประมาณ 2558 ได้กล้องเพียงประมาณ 800 ตัว ใช้ทั้งจังหวัดสระบุรี เห็นชัดได้เลยว่าไม่เพียงพอ ทำให้ยังเกิดพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง ต้องเพิ่มงบประมาณการติดตั้งกล้องวงจรปิด CCTV เพิ่มขึ้นอีก 3 เท่า นำไปติดตั้งในพื้นที่จุดเสี่ยง โดยเฉลี่ยในแต่ละโครงการต้องเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 2-3 เท่าของโครงการ หากมีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินการป้องกันยาเสพติด การควบคุมและจัดการสภาพแวดล้อมในบริบทที่เป็นปัจจัยเอื้อที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของกลุ่มเป้าหมายก็จะประสบผลสำเร็จ ซึ่งการจัดการกับงบประมาณนั้นโดยให้เจ้าหน้าที่ระดับสั่งการอาศัยหลักการบริหารงบประมาณลงทุนในการเขียนแผนของงบประมาณจากส่วนกลาง และแสดงตัวชี้วัดในเรื่องการลดลงของปัญหายาเสพติดให้ชัดเจนก็จะสามารถดึงงบประมาณมาลงมาบริหารภายในพื้นที่ได้

ในส่วนของบุคลากร สถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีมีพื้นที่รับผิดชอบทั้งสิ้น 301.6 ตร.กม. ครอบคลุมทั้งอำเภอเมืองจังหวัดสระบุรี โดยมีทั้งสิ้น 11 ตำบล ได้แก่ 1. ตำบลปากเพรียว 2. ตำบลดาวเรือง 3. ตำบลนาโฉง 4. ตำบลโคกสว่าง 5. ตำบลหนองโน 6. ตำบลตะกุด 7. ตำบลตลิ่งชัน 8. ตำบลกุดนงเปล้า 9. ตำบลหนองยาว 10. ตำบลปากข้าวสาร 11. ตำบลหนองปลาไหล และมีประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีทั้งสิ้นโดยประมาณ 118,299 คน แต่จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีมีเพียง 202 นาย นั้นหมายถึงตำรวจ 1 นาย ต้องดูแลพื้นที่ถึง 1.49 ตร.กม. โดยสามารถหยุดพักได้ และหากเทียบกับประชาชนที่ต้องดูแลตำรวจ 1 นายต้องดูแลประชาชนถึง 585 คน

จากข้อมูลในส่วนของบุคลากรแสดงให้เห็นว่า จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีไม่เพียงพอในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ นอกจากนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรียังมีคติและความรับผิดชอบอื่น ๆ ร่วมด้วย ทำให้ไม่สามารถลงมาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างเต็มกำลัง ที่ผ่านมามีจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดจึงได้แต่มุ่งเน้นด้านการปราบปราม มากกว่าการป้องกัน เจ้าหน้าที่ถูกดึงไปปฏิบัติงานปราบปราม ทำให้ขาดบุคลากรที่เข้ามาดำเนินการในด้านป้องกัน ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องเสริมบุคลากรเข้ามาดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี โดยเริ่มตั้งแต่เพิ่มบุคลากรในสถานศึกษา เพิ่มครูเข้ามาดูแลนักเรียนให้ทั่วถึงไม่ให้นักเรียนในปกครองของตนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพิ่มบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดเข้ามาอบรมสั่งสอนให้ทราบถึงโทษของยาเสพติด ให้นักเรียนตระหนักถึงผลกระทบที่ร้ายแรงหากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพิ่มบุคลากรในส่วนของชุมชน เพิ่มเจ้าหน้าที่เข้ามาให้ความรู้ในชุมชน จัดตั้งหน่วยงานศูนย์ป้องกันยาเสพติดระดับชุมชนให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันยาเสพติด เพิ่ม

ตำรวจอาสาในแต่ละหมู่บ้านตำบลเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ควบคู่ไปกับตำรวจ เสริมกำลังให้กับเจ้าหน้าที่ลดช่องทางการซื้อ การขาย การเสพยาเสพติด เพิ่มบุคลากรในส่วนขององค์กรภาครัฐ เพิ่มบุคลากรเข้ามาดูแลบำบัดผู้ติดยาเสพติดไม่ให้เกิดการกลับไปเสพยาซ้ำ เพิ่มบุคลากรเข้ามาให้ความรู้ในส่วนองวิชาชีพ สร้างงาน สร้างอาชีพ ให้ประชากรในพื้นที่มีงาน มีเงิน มีคุณภาพชีวิตที่ดี เมื่อประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีก็จะไม่เกิดภาวะเครียดแล้วหันไปพึ่งยาเสพติด เมื่อความต้องการเสพลดลง การซื้อขายยาเสพติดก็จะลดลงเช่นกัน

จากเหตุผลและข้อมูลที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น เพื่อเป็นการเสนอทางเลือกที่เหมาะสมของข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี จึงเป็นที่มาของ ทางเลือกที่ 1 คือ **เพิ่มทรัพยากรให้กับองค์กรที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี** เพื่อเป็นการลดพื้นที่เอื้อต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด สร้างความยากในการดำเนินการของผู้ซื้อ ผู้ขายยาเสพติด กระจ่ายกำลังพลที่ทำหน้าที่ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ครอบคลุมกับพื้นที่ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงความสามารถและความถนัด เป็นการลดช่องทางการซื้อ การขายยาเสพติด ประชากรที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดก็จะน้อยลงเช่นกัน เพิ่มงบประมาณและบุคลากรในการอบรมให้ความรู้ถึงโทษภัยของยาเสพติด ให้ตระหนักถึงโทษภัยของยาเสพติด เสริมสร้างอาชีพให้กับประชาชนเพื่อที่จะมีรายได้เลี้ยงชีพจะได้ไม่ไปขายยาเสพติด มีอาชีพ มีรายได้ เกิดคุณภาพชีวิตที่ดี จะได้ไม่ไปพึ่งกับยาเสพติด เพิ่มงบประมาณและบุคลากรในการบำบัดผู้เสพให้หายขาดไม่กลับไปเสพยาซ้ำ สร้างอาชีพ รายได้และทัศนคติที่ดีต่อการใช้ชีวิต ด้วยองค์ประกอบต่างๆ ข้างต้นจะสามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดได้จริง

3.2 ทางเลือกนโยบายที่ 2 บูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน

จากการศึกษาการแก้ไขปัญหายาเสพติดจากงานวิจัย หรือกรณีศึกษาต่าง ๆ แนวทางที่จะทำให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประสบผลสำเร็จนั้น จะต้องมีความร่วมมือกันทุกภาคส่วนในการเผชิญกับปัญหายาเสพติด โดยการร่วมกันสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีแนวคิดที่ไปในทิศทางเดียวกันว่า ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาของทุกคนและทุกฝ่ายที่ต้องมาร่วมมือกัน จากนั้นต้องกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหายา ทุกคนต้องร่วมแรง ร่วมใจกันแก้ไขปัญหายาให้สำเร็จ ให้ทุกคนมีส่วนร่วมจัดทำแผนงานที่แก้ไขปัญหายาเสพติดโดยตรง โดยอ้อมและแผนการพัฒนาชุมชนในด้านอื่นๆ แล้วจึงลงมือปฏิบัติตามแผนงาน โดยจะต้องมีการดำเนินการกับผู้ค้ารายย่อย ผู้เสพ และกลุ่มเสี่ยงด้วยความเอื้ออาทร ให้อภัยและให้โอกาสกลับมาสู่การใช้ชีวิตในชุมชนได้อย่างปกติ ให้คนกลุ่มนี้ซึ่งเป็นคนกลุ่มน้อย

ให้มีความคิดไปในทิศทางเดียวกับคนกลุ่มมาก ต้องช่วยกันเฝ้าระวังติดตาม ต้องมีการจัดเวรยามเฝ้าระวังภัยที่อาจเกิด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่และไม่ให้ปัญหาที่ชุมชนแก้ไขได้แล้วนั้นกลับมาเกิดซ้ำอีก จึงต้องมีการจัดแบ่งคนคอยสอดส่องดูแลและติดตามสถานการณ์ปัญหาอยู่ตลอดเวลา รวมถึงสมาชิกในชุมชนก็ต้องตระหนักถึงปัญหาและพร้อมที่จะเข้าร่วมแก้ไขอย่างต่อเนื่องด้วย

การเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกชุมชน และการขยายพลังชุมชน เป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในลักษณะการพึ่งพิงกันระหว่างชุมชน ช่วยกันเป็นหูเป็นตา ลดช่องทางที่เอื้อต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งในทุกๆด้าน กระบวนการการค้ายาเสพติดก็ไม่สามารถเข้ามายังชุมชนได้ ปัญหายาเสพติดก็จะลดลงและหมดไปตามลำดับ

ผู้วิจัยสรุปแนวทางดังกล่าวเพื่อหยุดยั้งและลดระดับการขยายตัวของปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ให้อยู่ในระดับที่ควบคุมได้ และหมดไปในที่สุด จากข้อสรุปข้างต้นสังเกตให้เห็นว่า หากต้องการหยุดยั้งและลดระดับการขยายตัวของปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดต้องอาศัยทุกภาคส่วนในพื้นที่ทำงานร่วมกัน ไม่ใช่ปล่อยให้เป็นที่ของภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว พลังชุมชน ต้องลุกขึ้นมาแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน ที่ผ่านมาก็ทำให้แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากที่ผ่านมามุ่งเน้นให้ภาครัฐเป็นผู้ดำเนินการหลัก ประชาชนไม่มีส่วนในการคิดหรือเสนอแนะนโยบายที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติด และแต่ละหน่วยงานไม่มีการประสานงานกัน ทำงานแยกส่วน รับผิดชอบเฉพาะหน้าที่รับผิดชอบของตน ทำให้ขาดเอกภาพ เกิดความซ้ำซ้อน ประชาชนไม่เกิดความผูกพันกับปัญหา มองว่าเป็นสิ่งไกลตัว ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือรับผิดชอบใดใด จึงจำเป็นต้องบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วนให้มันนโยบายไปในทิศทางเดียวกัน จับมือแก้ไขปัญหายาเสพติดไปในทิศทางเดียวกัน ให้ตระหนักว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ทุกคนต้องแก้ไขไม่ใช่หน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดสามารถควบคุมได้ด้วยกลไกและกระบวนการทางสังคม ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะกลไกระดับครอบครัวและชุมชนซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของปัญหา ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันแก้ไขปัญหายาในระยะยาว ต้องร่วมกันปรับปรุงแก้ไขด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ รวมถึงการปรับบทบาท หน้าที่ องค์กร ในภาครัฐต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการแก้ไขปัญหายาในระยะสั้นก็ยังคงต้องดำเนินอยู่ เช่นการดำเนินการปราบปราม โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

จากเหตุผลที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น เพื่อเป็นการเสนอทางเลือกที่เหมาะสมของข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี จึงเป็นที่มาของ ทางเลือกที่ 2 คือ **บูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน** เพื่อการพัฒนากระบวนการบริหาร

จัดการที่มีเอกภาพ ทั้งในด้านกลไกการแก้ไขปัญหาทุกระดับ ระบบแผน งบประมาณ การติดตาม ประเมินผล และระบบ สนับสนุนต่างๆ เป็นต้น มีการทำงานแบบบูรณาการทุกมาตรการและทุกหน่วยงานในพื้นที่ที่ปรากฏปัญหาการค้า และแพร่ระบาดของยาเสพติด ทั้งแนวคิด แผนงาน งบประมาณ และการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้ อย่างแท้จริง

3.3 ทางเลือกนโยบายที่ 3 ปรับกฎหมายให้มีข้อบังคับใช้ที่รุนแรงต่อผู้ที่มีส่วนยุ่งเกี่ยวหรือมีส่วนพัวพันกับยาเสพติด

กฎหมายที่เกี่ยวข้องของกับยาเสพติดในประเทศไทยมีอยู่หลายฉบับ ซึ่งที่ได้มีการบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม (บุศรา เข้มทอง, 2558) คือ กลุ่มกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลุ่มพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด และ กลุ่มประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งแต่ละฉบับจะมีหลักการและเหตุผลที่แตกต่างกัน เช่น

1. กลุ่มกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติด ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2545 เนื่องจากการค้ายาเสพติดส่วนมากจะเกิดขึ้นบริเวณชายแดน ซึ่งกลุ่มกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นการกำหนดให้รัฐภาคีจะต้องดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้หลักการที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ เช่น การลงโทษ การริบทรัพย์ และการให้ความช่วยเหลือกันและกันทางด้านกฎหมาย

2. กลุ่มพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่มีการบังคับใช้ในประเทศไทย โดยมีการบังคับใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 จนถึงปัจจุบัน มีอยู่ทั้งสิ้น 32 ฉบับ จัดอยู่ในรูปของพระราชบัญญัติ 27 ฉบับ จัดอยู่ในรูปแบบของพระราชกฤษฎีกา 3 ฉบับ และพระราชกำหนด 2 ฉบับ เพื่อเป็นการป้องกัน ปราบปรามปัญหา ยาเสพติด และเพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศและความปลอดภัยแก่สาธารณชน ตัวอย่างกฎหมายในกลุ่มพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด ได้แก่

- พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533
- พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518
- พระราชบัญญัติยาเสพติด พ.ศ. 2522
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519
- พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534
- พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาศึทยาเสพติด พ.ศ. 2550
- พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 เป็นต้น

3. กลุ่มประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เป็นประกาศจากคณะความสงบแห่งชาติ (คสช.) เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้การป้องกันและไขปัญหา ยาเสพติดเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ซึ่งมีอยู่ 3 ฉบับ ได้แก่

3.1 ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับที่ 109/2557 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ลงวันที่ 21 กรกฎาคม พุทธศักราช 2557 (เพิ่มเติมจาก พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519)

3.2 ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับที่ 116/2557 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ลงวันที่ 21 กรกฎาคม พุทธศักราช 2557

3.3 ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับที่ 110/2557 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยราชทัณฑ์ลงวันที่ 21 กรกฎาคม พุทธศักราช 2557 (เพิ่มเติมจาก พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479)

การดำเนินการทางกฎหมายในประเทศไทย ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม แต่ข้อสังเกตที่น่าสนใจก็คือ ประเทศไทยมีกฎหมายยาเสพติดจำนวนมากพอสมควร และถือได้ว่าครอบคลุมทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้าน การป้องกันและควบคุม ด้านการปราบปราม และด้านการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู โดยมีการดำเนินการเน้นการปราบปรามผู้ค้า ผู้เสพที่เป็นผู้ค้าอย่างเข้มข้น อีกทั้งการให้อำนาจเจ้าพนักงานในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 แต่อัตราการกระทำผิดคดียาเสพติดกลับไม่ได้มีแนวโน้มจะลดน้อยลง

ตารางที่ 3. 2 แสดงจำนวนคดีอาญาประเภทคดียาเสพติด ปี พ .ศ.2550-2557 ข้อมูลจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

	ปี พ.ศ. 2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557
จำนวนคดียาเสพติด (จับ/ราย)	141,820	202,852	236,042	266,010	345,950	384,285	447,348	388,372

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่ามีการจับกุมคดียาเสพติดในช่วง พ.ศ.2550-2552 ในอัตราเพิ่มขึ้นเรื่อยมา แต่สภาพปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองสระบุรีกลับไม่ได้ลดน้อยลง กล่าวคือเมื่อการจับกุมดำเนินคดีจนถูกจำคุกแล้ว ก็จะมีผู้กระทำผิดเกิดขึ้นใหม่ถูกจับกุมดำเนินคดีจน

ถูกจำกัด และที่สำคัญคือ เมื่อบุคคลเหล่านี้พ้นโทษออกมา ก็จะกลับมากระทำผิดซ้ำอีกและกระทำรุนแรงขึ้นกว่าเดิม ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากฎหมายข้อบังคับต่างๆในปัจจุบัน ยังมีช่องโหว่ให้กับผู้จะกระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และกฎหมายยังไม่สามารถทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวต่อโทษที่ได้รับ มากพอ ทำให้ยังกระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ ทางผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็น ให้ปรับกฎหมายให้มีข้อบังคับใช้ที่รุนแรงขึ้นต่อ ผู้ที่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อลดอัตราการการซื้อ การขาย และกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงเป็นที่มาของ ทางเลือกที่ 3 คือ **ปรับกฎหมายให้มี ข้อบังคับใช้ที่รุนแรงต่อผู้ที่มีส่วนยุ่งเกี่ยวหรือมีส่วนพัวพันกับยาเสพติด** โทษที่รุนแรงขึ้นจะสร้างความตระหนักต่อสิ่งที่จะได้รับก่อนที่จะกระทำความผิด หากผลร้ายมากกว่าผลดีโดยสิ้นเชิง เกินความ ไม่คุ้มค่าที่จะเสี่ยง ก็จะทำให้ลดการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่มีการซื้อ การขาย ปัญหาที่เกิดขึ้นจากยาเสพติดก็จะลดลง

บทที่ 4

การวิเคราะห์ทางเลือกนโยบาย

จากการศึกษาเรื่องข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขต รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นปัญหาในการ ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกับระดับผู้บริหารที่ทำหน้าที่ควบคุม กำกับ นโยบาย มาตรการต่าง ๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ และทำการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบต่อ การใช้ชีวิตประจำวันที่ได้รับจากปัญหายาเสพติดกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัด สระบุรี รวมถึงการสำรวจวรรณกรรม จึงทำให้ทราบถึงปัญหาในด้านต่าง ๆ ของปัญหาต่าง ๆ จน สามารถกำหนดทางเลือกนโยบายได้ 4 แนวทาง คือ

1. เพิ่มทรัพยากรให้กับองค์กรที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขต รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

2. บูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน

3. ปรับกฎหมายให้มีข้อบังคับใช้ที่รุนแรงต่อผู้ที่มีส่วนยุ่งเกี่ยวหรือมีส่วนพัวพันกับยาเสพติด

เพื่อให้ข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบ สถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีสามารถวิเคราะห์หาทางเลือกที่ดีที่สุด จากผลการศึกษาและผลการ สัมภาษณ์ ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขต รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีซึ่งมีอยู่หลายปัจจัย ผู้วิจัยจึงนำปัจจัยปัญหาในด้านต่าง ๆ มา สรุปเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ ซึ่งได้ว่าถ้าจะดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบ สถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีให้มีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผลนั้นต้องดำเนินการหยุดการ แพร่กระจายของยาเสพติด ทางเลือกใดที่สามารถหยุดการแพร่กระจายของยาเสพติดได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะเป็นทางเลือกที่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดใน พื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้หลักการเปรียบเทียบในการ วิเคราะห์ทางเลือก ดังต่อไปนี้

4.1 หลักการเปรียบเทียบทางเลือก

1. **ความครอบคลุมของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด** จาก การศึกษาประเด็นปัญหาพบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่เขต รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีเกิดจากขาดกลไกด้านการปราบปรามที่ยังไม่เอื้ออำนวยทั้ง

ด้านปริมาณและคุณภาพที่จะให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของบุคลากร เงิน หรือ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ทำให้ขาดความครอบคลุมของการป้องกันไม่ให้เกิดช่องทางการซื้อ การขาย และการเสพยาเสพติด ยังมีอีกหลายพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถเข้าไปป้องกันและปราบปรามอย่างเต็มที่ ทำให้ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น

2. ความร่วมมือของทุกคนในพื้นที่ จากการศึกษาหลายคนมีความคิดเห็นที่ว่าปัญหา ยาเสพติดไม่ใช่ปัญหาที่ตนจะต้องเข้ามาดำเนินการแก้ไข เห็นว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นหน้าที่ของ รัฐ ไม่ใช่ของตนเองหรือของชุมชนที่จะต้องเข้าไปรับผิดชอบ ดังนั้นแนวนโยบายที่จะทำให้การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จำต้องให้ทุกคนในพื้นที่ตระหนักว่า ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาของทุกคนซึ่งต้องร่วมมือกันดำเนินการป้องกันและแก้ไขเพื่อไม่ให้เกิดการ แพร่ระบาดของยาเสพติด

4.2 ทางเลือกนโยบายที่ 1 เพิ่มทรัพยากรให้กับองค์กรที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

1. ความครอบคลุมของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

จากทางเลือกนโยบายที่ 1 เพิ่มทรัพยากรให้กับองค์กรที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดปัญหายาเสพติด ให้ความสำคัญกับการควบคุมและจัดการสภาพแวดล้อมไม่ให้เอื้อต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของเยาวชนกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มผู้ผ่านการบำบัดรักษาแล้วกลับไปเสพซ้ำ แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ การเพิ่มและกระจายบุคลากรเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ทั่วถึง ครอบคลุมทุกพื้นที่ และการจัดสรรงบประมาณเข้ามาช่วยในการจัดระเบียบสังคม โดยการเพิ่มและกระจายบุคลากรเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ทั่วถึง ครอบคลุมทุกพื้นที่ จะทำให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงความสามารถและความถนัดของตนเอง การทำงานที่มีประสิทธิภาพของบุคลากรนั้น ๆ รวมถึงการกระจายบุคลากรอยู่ ครอบคลุมทุกพื้นที่เป็นการลดช่องทางการซื้อ การขายยาเสพติด เป็นการหยุดการแพร่กระจายของยาเสพติดโดยตรง ส่วนการจัดสรรงบประมาณเข้ามาช่วยในการจัดระเบียบสังคม เป็นการนำงบประมาณ มาช่วยในการลดพื้นที่เสี่ยงที่จะทำให้เกิดการซื้อ การขาย การเสพยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นการติดตั้ง กล้องวงจรปิด เสริมไฟฟ้พื้นที่มืด ให้กลายเป็นจุดที่สังเกตได้ง่าย รวมไปถึงการจัดสรรงบประมาณไปยัง องค์กรต่าง ๆ เพิ่มขึ้นในการจัดอบรมให้ความรู้ถึงโทษของยาเสพติด พื้นฟูบำบัดผู้เสพไม่ให้เกิดกลับไปเสพ ซ้ำ การจัดสรรงบจัดกิจกรรมต้านยาเสพติด เป็นการหยุดการแพร่กระจายของยาเสพติดอีกทางหนึ่ง

2. ความร่วมมือของทุกคนในพื้นที่

การเพิ่มบุคลากรเป็นหนึ่งในแนวทางปฏิบัติของทางเลือกนโยบายที่ 1 เพิ่มทรัพยากรให้กับองค์กรที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ซึ่งการเพิ่มบุคลากรนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งในการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ของตนเอง โดยในแนวทางปฏิบัติการเพิ่มบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานนั้นต้องเลือกบุคลากรที่มีความสามารถและความถนัดในงานนั้นๆ ซึ่งการคัดเลือกนี้ภาครัฐจะเป็นผู้ทำการคัดเลือก ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดแนวความคิดที่ว่าตนเพียงแค่นี้เป็นผู้ปฏิบัติตามคำสั่งเพียงเท่านั้น ยังไม่เกิดความแนวความคิดที่ตระหนักว่าตนเองต้องเข้ามาแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างแท้จริง ความร่วมมือต่างๆอาจทำได้ไม่เต็มความสามารถ อีกทั้งการเพิ่มบุคลากรครั้งนี้ อาจเป็นการนำบุคลากรจากพื้นที่อื่นเข้ามาปฏิบัติงาน ทำให้ประชาชนในพื้นที่ที่ยังไม่มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด และ จากผลการศึกษาประเด็นความร่วมมือของทุกคนในพื้นที่ของทางเลือกที่ 1 นั้น ยังไม่สามารถ ตอบสนองปัจจัยด้านความร่วมมือของทุกคนในพื้นที่ได้

ข้อดีของทางเลือกที่ 1

1. ลดพื้นที่เสี่ยงที่เอื้อต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และเป็นผลพลอยได้ในเรื่องการลดอัตราการเกิดปัญหาอาชญากรรมอื่น ๆ
2. เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาเสพติด ในเรื่องของการป้องกัน ปรามปราม บำบัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ลดอัตราการเกิดการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและอันเนื่องมาจากยาเสพติดได้เพิ่มขึ้น

ข้อเสียของทางเลือกที่ 1

1. ประชาชนไม่เกิดความตระหนักว่าปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่ต้องร่วมมือกันดำเนินการแก้ไข
2. ต้องใช้บุคลากรและงบประมาณจำนวนมากในการดำเนินการและหากไม่มีงบประมาณและกำลังเจ้าหน้าที่ก็เป็นการยากที่จะบรรลุผลตามข้อเสนอทางนโยบายนี้
3. เมื่อเจ้าหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องมีโครงการแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นจำนวนมาก และแต่ละหน่วยมุ่งปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีการประสานงานในทางข้างเพื่อหาตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของโครงการ จึงทำให้เกิดการทำงานที่ทับซ้อนกันของเจ้าหน้าที่ในแต่ละหน่วย

ทางเลือกนโยบายที่ 1 เพิ่มทรัพยากรให้กับองค์กรที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี เป็นการจัดระเบียบสังคม สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเสพติด ให้ความสำคัญกับการควบคุมและจัดการสภาพแวดล้อมไม่ให้อื้อต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของเยาวชนกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มผู้ผ่านการ

บำบัดรักษาแล้วกลับไปเสพยา ซึ่งเป็นแนวนโยบายที่ดี แต่ในด้านการดำเนินการนั้นต้องทุ่มทรัพยากรจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรหรืองบประมาณเพื่อให้ทางเลือกนโยบายที่ 1 เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ได้จริง

ดังนั้น จากเหตุผลการวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยคิดว่าทางเลือกนโยบายที่ 1 ยังเป็นทางเลือกที่ผู้วิจัยคิดว่ายังไม่เหมาะสมต่อข้อเสนอทางนโยบายที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

4.3 ทางเลือกนโยบายที่ 2 บูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน

จากผลการศึกษาที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และอธิบายข้อเสนอของทางเลือกที่ 1 นั้นยังไม่สามารถเป็นข้อเสนอทางเลือกนโยบายที่ดีที่สุดสำหรับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี เนื่องจากผลของการวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลของการวิเคราะห์ในทางเลือกที่ 1 ก่อนหน้านี้ ทำให้ทราบถึงข้อเสียและผลกระทบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีที่ไม่สามารถบรรลุตามเป้าประสงค์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์และอธิบายสำหรับทางเลือกที่ 2 คือ บูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน ในลำดับต่อมา ซึ่งผลการศึกษา วิเคราะห์และอธิบาย ตามหลักการเปรียบเทียบในแต่ละปัจจัย ผู้ศึกษาสามารถวิเคราะห์และอธิบายสำหรับทางเลือกที่ 2 ได้ดังนี้

1. ความครอบคลุมของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

การบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน เป็นการสร้างความพร้อมทั้งชุมชนในการเผชิญกับปัญหายาเสพติด โดยการร่วมกันสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีแนวคิดที่ไปในทิศทางเดียวกันว่า ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาของทุกคนและทุกฝ่ายที่ต้องมาร่วมมือกันป้องกันและแก้ไข โดยการให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมตั้งแต่การร่วมกันวางแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ รวมถึงทุกภาคส่วนมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในระดับการปฏิบัติการ เมื่อมีการวางแผนร่วมกันทุกภาคส่วน แนวคิดและแนวปฏิบัติก็จะไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งในอดีตแนวนโยบายต่าง ๆ ขาดการบูรณาการทำให้ขาดเอกภาพ เกิดความซ้ำซ้อน ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างครอบคลุม เมื่อมีการบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วนปัญหาดังกล่าวก็จะหมดไป เมื่อทุกภาคส่วนต่างปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้วางแผนร่วมกัน ก็จะไม่เกิดความซ้ำซ้อนของการปฏิบัติงาน กระจายการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ไปได้ในวงกว้าง ครอบคลุมได้ทุกพื้นที่ และสามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ครอบคลุม ยับยั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้ เมื่อทำการหยุดการแพร่ระบาด ก็สามารถดำเนินการปราบปรามได้ตรงจุดมากขึ้น

2. ความร่วมมือของทุกคนในพื้นที่

เมื่อทุกภาคส่วนตระหนักว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาของทุกคนและทุกฝ่ายที่ต้องมาร่วมมือกันป้องกันและแก้ไข จะส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตัวเอง มองว่าตนเองมีส่วนที่สามารถยับยั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้ ตนเองสามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ ทำให้เกิดความอยากที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหา การให้ความร่วมมือในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จะมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทุกคนจะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้ผลของการปฏิบัติหน้าที่ของตนในองค์กรนั้นๆส่งผลต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ดังนั้น จากเหตุการณ์การวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยคิดว่านโยบายทางเลือกที่ 2 เป็นนโยบายที่สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือของทุกคนในพื้นที่อย่างแท้จริง

ข้อดีของทางเลือกที่ 2

1. มีโครงสร้างการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างกว้างขวาง ทำให้ลดพื้นที่เอื้อต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด
2. มีโครงสร้างทั้งจากภาครัฐ และเอกชน อาจลดขั้นตอนในการดำเนินการโครงการตามหลักของราชการได้
3. เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติได้ข้อมูลพื้นที่และการช่วยเหลือจากประชาชนในท้องถิ่น ทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ง่ายขึ้น
4. ทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและตระหนักว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ทุกคนต้องร่วมมือกันดำเนินการแก้ไข
5. เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการประสานข้อมูลกันทำให้กำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สอดคล้องกัน เกื้อหนุนและไม่ทับซ้อนกัน

ข้อเสียของทางเลือกที่ 2

1. อาจใช้เวลาในการดำเนินการระยะยาว ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ราชการระดับสั่งการไม่เห็นความสำคัญในการประสานงานกับหน่วยข้างเคียง
2. หากผู้นำชุมชนซึ่งเป็นตัวแทนชุมชนในพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือ หรือเป็นผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเสียเอง จำให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ยากเนื่องจากจะได้ข้อมูลพื้นที่ที่ถูกบิดเบือน

ทางเลือกนโยบายที่ 2 บูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน เป็นการร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ของทุกภาคส่วน มีการวางแผนและดำเนินการร่วมกัน ทำให้แนวความคิดและแนวการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ไม่เกิดความซ้ำซ้อนของการปฏิบัติหน้าที่ เกิดความครอบคลุมในการแก้ไขปัญหา และเป็นแนวนโยบายที่สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือของทุกคนในพื้นที่อย่างแท้จริง

ดังนั้น จากเหตุผลการวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยคิดว่าทางเลือกนโยบายทางเลือกที่ 2 เป็นทางเลือกที่ผู้วิจัยคิดว่าเหมาะสมในการนำมาเป็นข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

4.4 ทางเลือกนโยบายที่ 3 ปรับกฎหมายให้มีข้อบังคับใช้ที่รุนแรงต่อผู้ที่มีส่วนยุ่งเกี่ยวหรือมีส่วนพัวพันกับยาเสพติด

จากผลการศึกษาที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และอธิบายข้อเสนอของทางเลือกที่ 2 ถึงแม้ผู้วิจัยจะได้ข้อสรุปว่าทางเลือกนโยบายทางเลือกที่ 2 เป็นทางเลือกที่ผู้วิจัยคิดว่าเหมาะสมในการนำมาเป็นข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี แต่ผู้วิจัยมีความคิดว่าข้อเสนอของทางเลือกที่ 3 อาจจะเป็นข้อเสนอที่เหมาะสมการนำมาเป็นข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีร่วมกับข้อเสนอมที่ 2 ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์และอธิบายสำหรับทางเลือกที่ 3 คือ ปรับกฎหมายให้มีข้อบังคับใช้ที่รุนแรงต่อผู้ที่มีส่วนยุ่งเกี่ยวหรือมีส่วนพัวพันกับยาเสพติด ในลำดับต่อมา ซึ่งผลการศึกษา วิเคราะห์และอธิบาย ตามหลักการเปรียบเทียบในแต่ละปัจจัย ผู้ศึกษาสามารถวิเคราะห์และอธิบายสำหรับทางเลือกที่ 3 ได้ดังนี้

1. ความครอบคลุมของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในประเทศไทยมีอยู่หลายฉบับ ไม่ว่าจะเป็น กลุ่มกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลุ่มพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด และ กลุ่มประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งการดำเนินการทางกฎหมายในประเทศไทยก็ได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม การปรับกฎหมายให้มีข้อบังคับใช้ที่รุนแรงต่อผู้ที่มีส่วนยุ่งเกี่ยวหรือมีส่วนพัวพันกับยาเสพติดเป็นการสร้างความตระหนักต่อสิ่งที่จะได้รับก่อนที่จะกระทำ ความผิด และบทลงโทษที่รุนแรงขึ้นจะทำให้ผู้ที่เคยรับโทษไม่กล้าที่จะกลับมายุ่งเกี่ยวหรือพัวพันกับยาเสพติดอีก ไม่เกิดการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งทางเลือกนโยบายที่ 3 การปรับกฎหมายให้มีข้อบังคับใช้ที่รุนแรงต่อผู้ที่มีส่วนยุ่งเกี่ยวหรือมีส่วนพัวพันกับยาเสพติดถือว่ามีครอบคลุมของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการป้องกันและควบคุม ด้านการปราบปราม และด้านการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู

2. ความร่วมมือของทุกคนในพื้นที่

การปรับร่างกฎหมายต่างๆ เป็นหน้าที่ของทางภาครัฐ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประชาชนในพื้นที่ไม่มีบทบาทในการปรับแก้กฎหมายต่างๆ ประชาชนมีหน้าที่เพียงการปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ๆ ซึ่งอาจจะทำให้ไม่เห็นความสำคัญและเพิกเฉยต่อกฎหมายจนไม่ทราบข้อ

กฎหมายนั้น ๆ ส่งผลให้ไม่เกิดความกลัวต่อบทลงโทษ ทำให้ข้อเสนอของทางเลือกที่ 3 ยังไม่สามารถตอบสนองปัจจัยด้านความร่วมมือของทุกคนในพื้นที่

ข้อดีของทางเลือกที่ 3

1. ลดจำนวนผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
2. ลดจำนวนผู้กระทำความผิดซ้ำซ้อน
3. ลดแพร่ระบาดของยาเสพติดได้

ข้อเสียของทางเลือกที่ 3

1. ประชาชนไม่เกิดความตระหนักว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ต้องร่วมมือกันดำเนินการแก้ไข
2. ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ

ทางเลือกนโยบายที่ 3 ปรับกฎหมายให้มีข้อบังคับใช้ที่รุนแรงต่อผู้ที่มีส่วนยุ่งเกี่ยวหรือมีส่วนพัวพันกับยาเสพติด เป็นการปรับกฎหมายให้มีข้อบังคับใช้ที่รุนแรงต่อผู้ที่มีส่วนยุ่งเกี่ยวหรือมีส่วนพัวพันกับยาเสพติดเป็นการสร้างความตระหนักต่อสิ่งที่จะได้รับก่อนที่จะกระทำความผิด และบทลงโทษที่รุนแรงขึ้นจะทำให้ผู้ที่เคยรับโทษไม่กล้าที่จะกลับมายุ่งเกี่ยวหรือพัวพันกับยาเสพติดอีก ไม่เกิดการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งถือว่าเป็นข้อเสนอทางเลือกที่มีความครอบคลุมความครอบคลุมของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดจะเป็นด้านการป้องกันและควบคุมด้านการปราบปราม และด้านการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู แต่เป็นข้อเสนอทางเลือกที่ไม่สามารถให้ทุกคนในพื้นที่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการได้โดยตรง

ดังนั้น จากเหตุการณ์วิเคราะห์ที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยคิดว่าทางเลือกนโยบายทางเลือกที่ 3 ยังเป็นทางเลือกที่ผู้วิจัยคิดว่ายังไม่เหมาะสมต่อข้อเสนอทางนโยบายที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

5.1 บทสรุป

การศึกษาเพื่อหาข้อเสนอเชิงนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขต รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ เสนอทางเลือกนโยบายทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ศึกษาจาก กฎ ระเบียบ ภารกิจ นโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ไขยาเสพติด แนวโน้มในการเพิ่มขึ้นของปัญหาเสพติดภายในท้องที่ อำเภอเมืองสระบุรี รวมถึงสัมภาษณ์แบบเจาะลึกระดับผู้บริหารที่ทำหน้าที่ควบคุม กำกับ นโยบาย มาตรการต่าง ๆ และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ การบริหารจัดการ ควบคุมป้องกันแก้ไข ปัญหาด้านยาเสพติด ในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี เพื่อได้มาซึ่งข้อเสนอเชิง นโยบายทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธร เมืองสระบุรี

จากการศึกษาพบว่าสาเหตุหลักของการที่ทำให้นโยบายต่าง ๆ ในอดีตไม่สามารถแก้ไข ปัญหาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น เนื่องจากนโยบายต่าง ๆ ที่ผ่านมา มุ่งเน้นด้านการปราบปราม มากกว่าการป้องกัน โดยมองว่าปัญหาเสพติดเป็นเรื่องของอาชญากรรมที่ต้องใช้ มาตรการปราบปรามนำ รวมถึงกลไกด้านการปราบปรามเองก็ยังไม่เอื้ออำนวยทั้งด้านปริมาณและ คุณภาพที่จะให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของคน เงิน หรืออุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ นอกจากนี้นโยบายต่าง ๆ ที่ผ่านมามุ่งเน้นให้ราชการเป็นผู้ลงไปดำเนินการเป็นหลัก โดยมี ประชาชนเป็นเป้าหมายในการดำเนินการมิใช่เป็นผู้มีส่วนร่วม มีการสั่งการจากระดับบนลงล่าง แต่ละ หน่วยงานมีงบประมาณของตนเองในการดำเนินงานและไม่มี การประสานงาน ทำให้ขาดเอกภาพต่าง คนต่างทำ เกิดความซ้ำซ้อน และประชาชนไม่เกิดความรู้สึกร่วมในกิจกรรมการแก้ไขปัญหา ไม่เกิด ความรับผิดชอบและความผูกพันกับการแก้ไขปัญหา เห็นว่าการแก้ไขปัญหาคือหน้าที่ของรัฐ ไม่ใช่ ของตนเองหรือของชุมชนที่จะต้องเข้าไปรับผิดชอบ มองปัญหาเสพติดเป็นลักษณะแยกส่วน ทั้ง ด้านการป้องกัน การปราบปรามการบำบัดรักษาและฟื้นฟู ไม่มีการบูรณาการร่วมกัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีจากการวิเคราะห์มาตรการต่างๆรวมถึงข้อดีข้อเสียของแต่ละมาตรการ ผู้วิจัยเห็นว่าควรใช้ข้อเสนอทางเลือกที่ 2 ซึ่งว่าด้วยการบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

ภายใต้ทางเลือกที่ 2 การบูรณาการร่วมกัน เป็นการร่วมกันทุกภาคส่วนในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี ซึ่งจะต้องเริ่มจากการวางแผน วิเคราะห์ปัญหาด้วยกันร่วมกัน ซึ่งจะทำให้แนวความคิดและแนวการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ไม่เกิดความซ้ำซ้อนของการปฏิบัติหน้าที่ เกิดความครอบคลุมในการแก้ไขปัญหายา ซึ่งปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จอย่างแท้จริงของทางเลือกนี้คือความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหาร่วมกัน คนจำนวนมากส่งผลให้มีหลายแนวความคิด ซึ่งมีความยากในการปรับแนวความคิดของทุกภาคส่วนให้ไปในทิศทางเดียวกัน จึงจะต้องใช้เวลาในการปรับแนวคิดให้ไปในทิศทางเดียวกัน จึงจำเป็นต้องสร้างพลังชุมชน การสร้างพลังชุมชน เป็นส่วนหนึ่งภายใต้ทางเลือกที่ 2 ที่จะสามารถการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ชุมชน ทำงานร่วมกัน ผนึกกำลังสร้างเป็นสังคมเข้มแข็ง ทุกคนช่วยกันสอดส่องดูแล ครอบครัวยุติธรรม โรงเรียนให้ความรู้ ชุมชนช่วยกันสอดส่อง การดำเนินการต่างๆเป็นการลดจำนวนผู้ที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อไม่มีความต้องการใช้ ไม่มีความต้องการซื้อ การขายก็จะลดลง ปัญหาที่เกิดขึ้นจากยาเสพติดก็จะลดลงตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ แนวทางที่ 1 จากการศึกษาของผู้วิจัย มีความคิดเห็นว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดควรดำเนินแก้ไขทั้งในระยะสั้น คือการปราบปรามและระยะยาวคือการป้องกันแล้วฟื้นฟู ควรนำทางเลือกที่ 2 การบูรณาการทุกภาคส่วนจะเป็นการทำให้การดำเนินการปราบปรามมีประสิทธิภาพ เมื่อมีการวางแผนร่วมกัน จะเกิดเอกภาพในการทำงาน ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ การปราบปรามสามารถเข้าถึงได้ในทุกพื้นที่อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ในส่วนของการแก้ไขระยะยาวการบูรณาการจะทำให้ทุกภาคส่วนมองปัญหาในองค์รวมสามารถแก้ไขปัญหายาได้ตั้งแต่ต้นตอของปัญหา ผนึกกับการสร้างพลังชุมชนที่เป็นส่วนสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในระยะสั้นและระยะยาว จุดเริ่มต้นของปัญหายาเสพติดส่วนใหญ่เกิดจากสถาบันครอบครัว หากสถาบันครอบครัวไม่เกิดปัญหาใดใด ให้ความรักดูแลเอาใจใส่ ความต้องการใช้ยาเสพติดก็จะลดลง การซื้อการขายก็จะลดลง ปัญหายาเสพติดก็ลดลงด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะแนวทางที่ 2 การบูรณาการนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกคนทุกฝ่ายในสังคม ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของแนวทางดังกล่าวปัจจัยหนึ่งคือ ผู้นำ ควรหาผู้นำที่ทุกคนในชุมชนเชื่อถือและพร้อมที่จะปฏิบัติตาม

5.3 แนวทางการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เป็นขั้นตอนการนำแนวทาง แนวนโยบายไปดำเนินการให้เกิดแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จจลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สำหรับทางเลือกนโยบายที่ 2 บูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นทางเลือกนโยบายที่เหมาะสมที่สุดในการนำไปแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี โดยมีแนวทางการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ แบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนการวางแผน เนื่องด้วยนโยบายการบูรณาการทุกภาคส่วนเป็นนโยบายที่ต้องทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ขั้นตอนการวางแผนเป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีประสบความสำเร็จ แนวทางที่นำไปสู่การวางแผนที่มีประสิทธิภาพก็คือ ต้องระดมทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน หรือประชาชน มาวิเคราะห์ปัญหา และวางแผนร่วมกัน เพื่อทุกคนจะได้มองปัญหาไปในทิศทางเดียวกัน โดยจะให้ทุกภาคส่วนเสนอแนวทางปฏิบัติเดิมที่แต่ละหน่วยได้เคยปฏิบัติอยู่ และนำมาวิเคราะห์หาแนวทางปฏิบัติที่เกื้อหนุนและไม่ทับซ้อนกันเพื่อดำเนินการการแก้ไขปัญหาไปในทิศทางเดียวกัน

2. ขั้นตอนการเขียนแผนปฏิบัติ เมื่อได้วิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน วางแผนร่วมกันทุกภาคส่วนแล้ว จึงดำเนินการการเขียนแผนปฏิบัติเพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดว่าท้องที่อำเภอเมืองสระบุรี จะกำหนดแนวปฏิบัติร่วมกันของเจ้าหน้าที่แต่ละภาคส่วนและประชาชนในท้องที่อย่างไรเพื่อ โดยจะกำหนดหน้าที่ให้แก่เจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนและประชาชนอย่างชัดเจน เช่นตำรวจมีหน้าที่จับกุม และป้องกันกันผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เจ้าหน้าที่ปกครองมีหน้าที่ในควบคุมการบำบัดผู้ติดยาเสพติด และประชาชนในพื้นที่มีหน้าที่สอดส่องดูแลและคอยให้ข้อมูลพื้นที่ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติงาน หรืออาจเป็นอาสาเข้าร่วมปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน เมื่อได้แผนงานที่ชัดเจนแล้ว ให้ทุกภาคส่วนดำเนินการตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ โดยขั้นตอนการดำเนินการจะมีด้วยกัน 3 ขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ดำเนินการตามแผนงานตามที่กำหนดไว้
- 3.2 ประเมินผลที่ได้ดำเนินการตามแผน
- 3.3 ประชุมวางแผนแก้ไขในจุดที่ผิดพลาด หรือจุดที่ยังไม่สามารถดำเนินการแก้ไขได้ และนำแผนนั้นไปดำเนินการอีกครั้ง

ภายใต้ทางเลือกนโยบายที่ 2 บูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นในขั้นตอนการวางแผนหรือขั้นตอนการปฏิบัติ สิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตรับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรีก็คือความร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง หากขาดความร่วมมือจากส่วนใดส่วนหนึ่ง นโยบายดังกล่าวก็ไม่สามารถสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ได้

รายการอ้างอิง

หนังสือและบทความในหนังสือ

กองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปราม. *ตำรวจผู้รับใช้ชุมชนชุมชนบ้านรอ และชุมชนอ่างทองธานี*. อ่างทอง: กองกำกับการ 2 กองบังคับการปราบปราม, 2556.
 เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. *การคิดเชิงบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: ซัคเซส มีเดีย, 2546.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. “ทฤษฎีการบูรณาการ (Integrative Theory) และหลักการตำรวจสมัยใหม่ทฤษฎีการบูรณาการ (Integrative Theory).”
https://www.m-society.go.th/article_attach/8965/11327.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2559).

คณะกรรมการการวิสามัญศึกษาปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. “ปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด.” (3 มิถุนายน 2545) http://www.senate.go.th/senate/report_detail.php?report_id=17 (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559).

จักรกฤษณ์ พิณญาพงษ์ และคณะ. “รูปแบบการป้องกัน และเฝ้าระวังการใช้สารเสพติดในชุมชน โดยความร่วมมือของผู้นำชุมชน กรณีตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์” (2 กุมภาพันธ์ 2553) http://www.sri.cmu.ac.th/~srilocal/drugs/research-details.php?research_id=18 (สืบค้นเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2559).

ชยพล ฉัตรชั้นเดช. พล.ต.ต. “ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม.” <http://metropolicediv6.com/ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม> (สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2559).

ประทีป ตรีกุลสา และ นาวิณ สังฆมาต. “การศึกษาการแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษากรณีอาสาสมัครผู้ประสานพลังแผ่นดินที่มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดจังหวัดพิจิตร (สิงหาคม 2553) http://www.social.nu.ac.th/th/paper/IS/2553/2553_8.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2559).

ไพฑูรย์ แสงพุ่ม. “ทำไมคนถึงติดยาเสพติด.” www.nccd.go.th/upload/news/sigmund.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2559).

สถานีตำรวจภูธรท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี. “โครงการชุมชนเข้มแข็งปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน.” (ตุลาคม 2557) http://www.tmr.police7.go.th/index.php?option=com_content&task=view&id=141&Itemid=60 (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559).

สำนักงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. “แนวทางการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง.” <http://www.kaiwaisai.com/v2/files/news/kid01.pdf> (สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2559).

สุนทรพิพรรณ กำปันทอง. “ปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ชุดปราบปรามยาเสพติดตำรวจภูธร จังหวัดยะลา.” http://www.sri.cmu.ac.th/~srilocal/drugs/research-details.php?research_id=57 (สืบค้นเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2559).

สุรีย์ บุญญาพงษ์. วัชรพงศ์ พุ่มชื่น. กุณิสรา กฤตวรกาญจน์. วิลาวัลย์ หงส์นคร และ ผจงจิต ตี๋ประทอง. “รูปแบบและกระบวนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.” http://www.sri.cmu.ac.th/~srilocal/drugs/research-details.php?research_id=47 (สืบค้นเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2559).

ส่วนวิชาการด้านยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. “การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน.” http://www.sri.cmu.ac.th/~srilocal/drugs/research-details.php?research_id=45 (สืบค้นเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2559).

ศูนย์เครือข่ายวิชาการเพื่อสังเกตการณ์และวิจัยความสุขชุมชน (ศูนย์วิจัยความสุขชุมชน) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. “สภาพแวดล้อมชุมชนและพฤติกรรมเสี่ยงในการใช้ยาเสพติดในกลุ่มเด็กวัยรุ่น (Teenager) : กรณีศึกษาเด็กเยาวชนอายุ 12-19 ปีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.” (24 สิงหาคม 2552). http://www.sri.cmu.ac.th/~srilocal/drugs/research-details.php?research_id=33 (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559).

ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติดแห่งชาติ. “แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปี 2559.” (กันยายน 2548) http://www.lampang.go.th/public58/plan_S_59.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559).

อาภาศิริ สุวรรณานนท์. “ปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการติดยาเสพติดซ้ำ.” (2 มิถุนายน 2553) http://www.sri.cmu.ac.th/~srilocal/drugs/research-details.php?research_id=32 (สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2559).

ภาคผนวก

ข้อมูลพื้นฐานแบบสัมภาษณ์

เรื่อง ข้อเสนอทางนโยบายในแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบสถานี

ตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต โครงการปริญญาโทสำหรับนักศึกษาบริหาร สาขาการเมืองการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาหาแนวนโยบายการแก้ไขปัญหาเสพติดในท้องที่รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี โดยเป็นการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับสั่งการและระดับปฏิบัติการ รวมไปถึงตัวแทนผู้นำชุมชนภายในท้องที่

คำตอบที่เป็นจริงของท่านมีคุณค่ายิ่งต่อการศึกษานโยบายในการแก้ไขปัญหาเสพติดในท้องที่รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี

ข้อมูลพื้นฐาน

- 1.ชื่อ-นามสกุล.....
- 2.ตำแหน่ง.....
- 3.อายุ.....เพศ.....
- 4.ระดับการศึกษา.....
- 5.วันที่สัมภาษณ์.....

แบบสัมภาษณ์

- 1.ท่านอยู่ในชุมชนใด มีอำนาจหน้าที่ในการปราบปรามยาเสพติดอย่างไร
- 2.ชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีปัญหาเสพติดอย่างไรบ้าง
 - ปัญหาพื้นฐานของชุมชนมีหรือไม่ อย่างไร
 - ข้อมูลพื้นฐานของผู้เสพและค้ายาเสพติด เช่น อาชีพ กลุ่มอายุ
- 3.คิดว่านโยบายแก้ไขปัญหาเสพติดของอำเภอเมืองสระบุรีมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลหรือไม่
- 4.ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเสพติดในท้องที่อำเภอเมืองสระบุรี

รายชื่อผู้ทำการสัมภาษณ์

- 1.พ.ต.อ.พงษ์พันธ์ วงศ์มณีเทศ ผกก.สภ.เมืองสระบุรี
- 2.พ.ต.ท.ไพโรจน์ ตรีโสภณ รอง ผกก.สส.สภ.เมืองสระบุรี
- 3.พ.ต.ท.อนันต์ พึ่งสกุล รอง ผกก.ป.สภ.เมืองสระบุรี
- 4.นายณฤนาท เมืองแสน ปลัดอำเภอเมืองสระบุรี
- 5.ร.ต.อ.รดา บุญนำมา รอง สว.สส.สภ.เมืองสระบุรี

- 6.ร.ต.อ.สามารถ เยาวยอด รอง สว.จร.สภ.เมืองสระบุรี
- 7.ร.ต.อ.ภัทรพล ปิ่นทอง รอง สว.(สอบสวน)สภ.เมืองสระบุรี
- 8.ร.ต.อ.เกรียงไกร สุดจริง รอง สว.ป.สภ.เมืองสระบุรี
- 9.นางประภัสสรจิตร วงศ์ถนอม ประธานชุมชนหลังวัดแก่งขนุน
- 10.นายธงชัย วัชรธัญญทิพย์ ประธานชุมชนวัดดาวเสด็จ
- 11.นายต้อย รักษาสมัย ประธานชุมชนเขาอิงเป้า
- 12.นายสรวิชญ์ โปธิโต ประธานชุมชนเขาคุบา 1
- 13.นายชัยอนันท์ แทนแก้ว ประธานชุมชนเขาคุบา 2

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	ร.ต.ท.เชษฐพร บัวจันทร์
ตำแหน่งงาน	พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี
วันเดือนปีเกิด	เกิดวันที่ 1 มิ.ย.2533 อายุ 26 ปี
ประสบการณ์ทำงาน	2556-ปัจจุบัน พงส.สภ.เมืองสระบุรี

